

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Heydar

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

No 114 (5586) 15 iyun 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Qurtuluşdan başlayan tərəqqi!

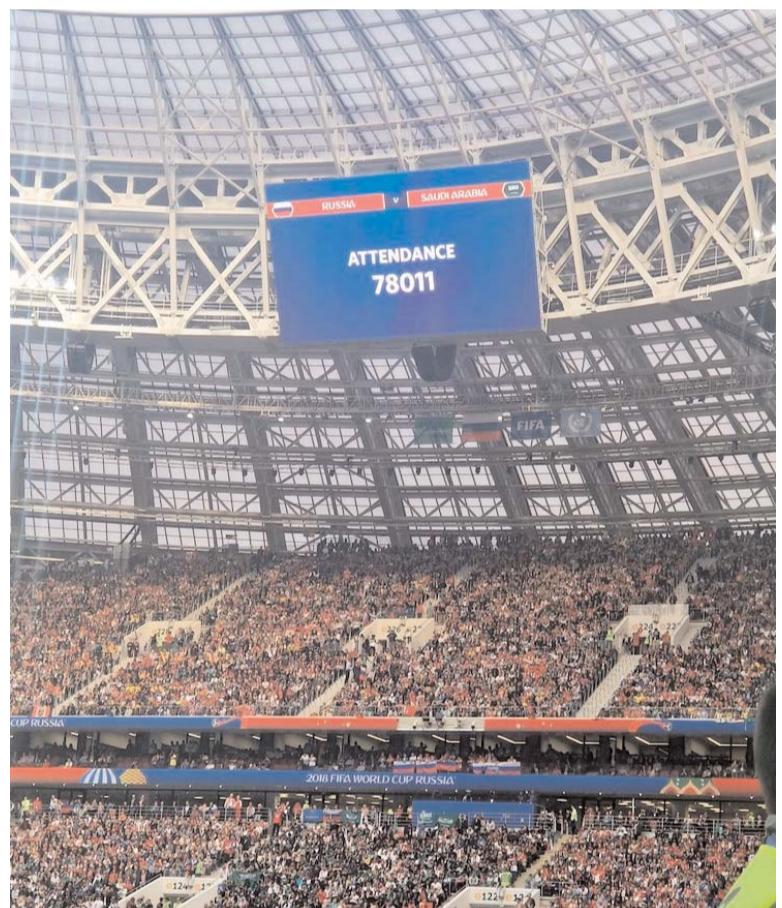

Bu gün
15 İyun
Milli Qurtuluş Günüdür

15 iyun 2018-ci il

Moskvada futbol üzrə dünya çempionatının təntənəli açılış mərasimi keçirilib

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev mərasimdə iştirak edib

Jyunun 14-də Moskvadakı "Lujniki" stadionunda futbol üzrə növbəti dünya çempionatının təntənəli açılış mərasimi keçirilib. AZERTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və Heydər Əliyev Fonduun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva mərasimdə iştirak ediblər.

Qeyd edək ki, iyirmiye yaxın ölkənin dövlət və hökumət başçılarının da qatıldığı açılış mərasiminin programı zənginliyi və əvvəlki dünya çempionatlarının açılış mərasimlərinin programlarından fərqli formatı ilə əsaslı şəkildə seçildi. Budəfəki tədbir daha qısa vaxt ərzində və yiğcam oldu, məsq ərəfəsində deyil, birbaşa Rusiya-Səudiyyə Ərəbistanı matçından əvvəl keçirildi.

Britaniyalı müğənni Robbie Williamsın və Vyana Operasının solisti, tanınmış opera müğənnisi Aida Qarifullinanın ifası mundialın açılış mərasimində əlavə əzəmət qatdı.

Açılmış mərasiminin prodüseri

Rusyanın Birinci kanalıdır. Bu əzəmətli şounun konsepsiyasının müəllifi isə rejissor Feliks Mixaylovdur. Bu işdə ona İlya Averbux da kömək göstərib. İkiqat dünya çempionu, braziliyalı futbolçu Ronaldo da açılış mərasimine qatılıb. Dünya çempionatına ev sahibliyi edən Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin mərasimdə çıxış etdi.

Rusiya dövlətinin başçısı bütün qonaqları Moskvadanın əfsanəvi "Lujniki" stadionunda salamlayaraq, dönyanın mehriban futbol ailəsini çempionatın açılışı münasibətlə təbrik etdi. Bu möhtəşəm idman hadisəsinin ilk dəfədir ki, Rusiyada keçirildiyini deyən Vladimir Putin ölkəsində bu idman növünə xüsusi sevginin bəsləniliyini də əlavə etdi. O, bu idman bayramını Rusiyada qəbul etmək üçün dünya çempionatına məsuliyyətlə hazırlaşdıqlarını bildirdi. "Harada yaşamağımızdan, hansı ənənələrə riyət etdiyimizdən asılı olmayaq bizim hamımızı bu parlaq idman növü - futbola sevgi birləşdirir. Futbolun gücünün əsasını humanizm təşkil edir. Çünkü bu, birlilikdir", - deyən Rusiya Prezidenti bu birliliyi gələcək nəsillər üçün qoruyub sax-

lamağın vacibliyini vurğuladı.

FIFA-nın prezidenti Canni Infantino da çıxışında Rusiyada başlayan futbol üzrə dünya çempionatının idmanın bu növünün həvəskarlarına maraqlı anlar yaşadaca-

ğıni söylədi. Otuz iki ölkənin yiğma komandalarının mübarizə apardığı budəfəki futbol üzrə dünya çempionatı iyunun 14-dən iyun 15-dək davam edəcək. Çempionat Rusyanın 11 şəhərinin 12

stadiundan keçiriləcək.

Xatırladıq ki, açılış mərasimini "Lujniki" stadionunda 80 min, televiziya ilə birbaşa yayımıla isə təqribən 1 milyard nəfərə qədər tamaşaçı izləyib.

Müstəqilliyimizi əbədiləşdirən Milli Qurtuluş Günü

Azərbaycanın ictimai-siyasi, sosial-mədəni həyatında əsrin tarixinə yazdığu uğurları ilə əbədiləşən Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi kursu nəticəsində Azərbaycan özünün müstəqilliyinin sütunlarını möhkəmlətdi, onun dünyaya integrasiya olunmasına töhfələrini verdi. Ulu Öndər Heydər Əliyevin müdrikdir, uzaqqorən siyasetinin məntiqi idi ki, müasir dövrün tələbləri çərçivəsində dünya xalqlarına böyük ləğvini göstərə bildi.

Xalqın tarixinə iz salan, Azərbaycanın ictimai-siyasi, mədəni həyatında hadisəyə çevrilən gün - Ümummilli Lider Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı ile ölkəmizdə böyük sıçrayış baş verdi. Həmin tarixə qədər son illerde baş verən hadisələr, xalqı bütövlükde, uğuruma sürükleyən məqamlar istər ölkə daxilində, istərsə də xaricində onun sütunlarını zəiflətməye başlamışdı. Bele bir zamanda, xalqın təkidi ve istəyi ilə hakimiyyətə gələn, qayıdışı ilə böyük nailiyyətləri Azərbaycan salnaməsinə daxil edən Dahi Öndər Heydər Əliyev Ona etimad göstərənlərin ümidi tez bir zamanda doğrultdu. 15 iyun 1993-cü il tarixində baş verən hadisə - Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı Azərbaycanın müstəqil həyatının yeni səhifələrini yazdı. Tariximizə Milli Qurtuluş Günü kimi daxil oldu və dövlətçiliyimizi yox olmaq təhlükəsindən qurtardı. Ulu Öndər Heydər Əliyev respublikanın müstəqilliyini qorudu, ölkədə tüyən edən ictimai-siyasi böhranı aradan qaldırdı və inkişafın təməlini qoyma. Ulu Öndər Heydər Əliyev siyasi və iqtisadi zəminda baş verən gərginliklərə sinə gərdi, ölkəni parçalanmaq təhlükəsindən xilas edərək, müstəqilliyini qoruyub-saxlaya bildi. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasi uzaqqorənliyi və müdrikiyi sayesində Azərbaycan en yeni tariximizin çətin anlarından şərflə çıxdı. Dahi Şəxsiyyət Heydər Əliyevin siyasi kursu nəticəsində, Azərbaycan özünün müstəqilliyinin sütunlarını möhkəmlətdi, onun dünyaya integrasiya olunmasına töhfələrini verdi.

Milli Məclisin 1993-cü il iyunun 15-də keçirilən iclasındaki çıxışında Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan dövlətçiliyinin gələcək inkişaf strategiyasını elan etdi və sonrakı illerde onu həyata keçirdi. Heydər Əliyev milli dövlətçiliyin konsepsiyasını yaratdı. Bütün mənənələr baxmayaraq, ən qısa müddətde, ölkədə ictimai-siyasi sabitlik barpa olundu. Mürekkeb siyasi şəraitde Heydər Əliyevin böyük potensialı Azərbaycanın müstəqiliyinin qarantını çevrildi.

Azərbaycan tarixinin son dərəcə ağır və keşməkeşli günlərində, ölkənin ciddi sınaqlara məruz qalğıtı zamanda, ölkədə yaranmış mürəkkəb ictimai-siyasi şəraitdə

Yeni Azərbaycan Partiyası siyasi səhnəyə gəldi. Bu, o zaman idi ki, cəmiyyət ümumxalq inamına malik olan və ilk növbədə, milli birliyə, vətəndaş həmrəyliyinə əsaslanaraq, ölkəni böhrandan xilas etməyə qadır olan yeni siyasi qüvvəyə ehtiyac duyurdu. Bu səbəbdən də Ulu Öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında yeni siyasi partiya yaratmaq istəyi ilə 1992-ci ilin oktyabrında ziyanlılar metbuatla ona müraciət ünvanlaşdırıldılar.

Müstəqil Azərbaycanın Quruçusu Heydər Əliyev ən yeni tariximizin çətin anlarından şərflə çıxaraq müstəqilliyimizin gerçekləşməsində və ictimai-siyasi həyatımızın bütün istiqamətləri üzrə inkişafın təmin edilməsində qarantolu oynadı. YAP-in yaradılması Azərbaycan dövlətçiliyinin formallaşması prosesinə təsirini göstərdi. YAP yaranandan Azərbaycanın siyasi həyatında özünəməxsus rola malik olan təşkilat kimi qəbul edildi. Bunun da əsas səbəbi o ididir, partianın rəhbərliyində Ulu Öndər Heydər Əliyev kimi Azərbaycan xalqının böyük hörmət və inam bəslədiyi Dahi Şəxsiyyət danındır. YAP Azərbaycan dövlətinin müstəqilliyinin qorunub-saxlanılmasında və dövlətçiliyimizin inkişaf etdirilməsində müstəsnə xidmətləri olan siyasi təşkilata çevrildi.

1993-cü ilin oktyabr ayının 3-də YAP-in Sədri Heydər Əliyevin prezident seçilməsi ilə partianın həyatında yeni dövrün əsası qoyuldu. Ölkəmizdə iqtisadi sabitliyin təmin edilməsi, tənəzzülə uguramasının qarşısının alınması və

yeni dövrün tələblərinə uyğun şəkildə islahatların həyata keçirilməsi önemli ididir, Heydər Əliyev də müdrikcəsinə dövrün irəli sürdürüb tələbləri müstəqil Azərbaycan dövlətində ardıcıl şəkilde həyata keçirdi və ölkəmizdə yeniyi iqtisadi mühit, azad bazar iqtisadiyyatı formalasdı. Sonrakı dövrlərde Azərbaycan vətəndaşlarının sosial durumunun yaxşılaşdırılması ilə bərabər, dövlət quruculuğu siyasetinin ardıcıl surətdə həyata keçirilməsi, Azərbaycan dövlətinin beynəlxalq nüfuzunun artırılması istiqamətində addımlar atıldı.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin böyük ləğvini ifadə edən amillərdən biri də odur ki, O, mövcud veziyəti yetərincə qiymətləndirə bilmişdi. 1994-cü ildə "Ösrin müqaviləsi"nin imzalanması milli iqtisadi inkişafın təməlini qoyma. Əlbəttə, "Ösrin müqaviləsi"nin imzalanması tarixi hadisə və dönüs nöqtəsi idi. Azərbaycanın "Ösrin müqaviləsi"ndən başlanan yolu haqqında Heydər Əliyev belə deyib: "1994-cü ildən Azərbaycan dövləti özünün yeni neft strategiyasını həyata keçirir və bu strategiyasının da əsas mənəsi, əsas prinsipleri Azərbaycanın zəngin təbii sərvətlərindən, o cümlədən, neft və qaz sərvətlərindən Azərbaycan xalqının rifahı namə dənə səmərəli istifadə etməkdən ibarətdir".

"Ösrin müqaviləsi"nin tərəfdası olan ölkələrin, demək olar ki, hər biri dünyada böyük nüfuz, güce malik oləcək. Həmin dövr üçün bu ölkələrin Azərbaycanın tərəfdəsına çevrilmesi təhlükəsizliyimizin tə-

minatına səbəb olan amillərdəndir. Bu müqavilə Azərbaycanın dövlət təhlükəsizliyinin təminatçısına çevrildi. Nəinki regionda, global məqyasda nəhəng neft kəməri olan Bakı-Tbilisi-Ceyhanın əsası qoyma. "Ösrin müqaviləsi" sayesində Azərbaycana birbaşa investisiyalar qoyuldu, ölkəmizdə dünya bazarında iqtisadi müttəfiq kimi tanındı. Bununla yanaşı, Azərbaycan beynəlxalq hüquq müstəvisində iqtisadi maraqlarını və iqtisadi hüquqlarını qorumağa başladı. Qeyd edək ki, son illerde Azərbaycan elde etdiyi neft gəlirləri sayesində özünü donor dövlətə çevirməyi bacarıb.

Müsəvir dövrümüzdə Yeni Azərbaycan Partiyası Heydər Əliyev ideyalarına əsaslanır, Heydər Əliyev şəxsiyyətində əks olunan mənəvi gücü cəmiyyətimizə transfer edir. YAP-in əsas məqsədi Heydər Əliyev ideyalarını yaşatmaq, bu ideyalar əsasında Azərbaycan cəmiyyətini kökləyərək, inkişafın əsas istiqamətlərini müəyyənləşdirməkdən ibarət olub. Tarixi gedidə YAP bu missiyanı layiqinə yerinə yetirib.

Bu gün Azərbaycan sürətlə inkişaf edən ölkəyə çevrilib. Azərbaycan dünyasının inkişaf etmiş ölkələri sırasında birgə addımlamağı əsas hədəf kimi qarşıya qoyma. Azərbaycan Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan siyasi və iqtisadi müstəqiliyini möhkəmləndirib, dövlətçiliyini inkişaf etdirib, demokratik dəyərlərə yiyələnib və özünün liberal prinsiplərə əsaslanan iqtisadi mo-

delini yaradıb. Respublikamız, eyni zamanda, bütün dünyaya nümunə ola biləcək yeni geoqrafisadi güc mərkəzi modelini yaradıb. Azərbaycan qarşidakı onilliyin inkişaf istiqamətlərini müəyyənləşdirib. "Azərbaycan 2020: geləcəyə baxış" inkişaf Konsepsiyası da buna əyani sübətdür. Inkişaf konsepsiyası yeni onilliyin sosial-iqtisadi, ictimai-siyasi, elmi-mədəni, həmənitər sektorlarında həyata keçirilməsi hədəf seçilən tədbirlərin müəyyən edilməsini nəzərdə tutur. Qarşidakı dövrün layihələri ümidi-verici və irəliyə baxmaq üçün sti mulvericidir.

Bu gün fəxarət hissi ilə deyə bilerik ki, Ulu Öndərin müəyyənləşdirdiyi inkişaf strategiyası bəhrəsini verir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev dünyadan ən uca kürsülərindən çıxış edərək, ölkəmizdən maraqlarını müdafiə edir. Əlbəttə ki, bu uğura nail olunması üçün böyük işlər görülüb, dövlətimiz böyük yollar keçib.

Ümummilli Liderin siyasi zəkasının məhsulu olan qüdrətli Azərbaycan bu gün öz inkişaf tempinə görə dünyanın lider dövlətləri sırasındadır. Ölkəmizə qarşı həyata keçirilən ikili standartlara, ərazilərimiz 20 faizinin işğal altında olmasına baxmayaraq, ölkəmiz ilə ilə böyük iqtisadi yüksəlişə nail olmaqdadır.

Müstəqil Azərbaycanın bütün sahələrdə qazandığı möhtəşəm nailiyyətlər Ulu Öndər Heydər Əliyev ideyalarının tətənəsi və milli tariximizin şanlı səhifələridir.

Zümrüd BAYRAMOVA

15 iyun 2018-ci il

Azərbaycanın Baş naziri Parisdə Fransa Prezidentinin diplomatik müşaviri ilə görüşüb

Parisə səfəri çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Novruz Məmmədov Fransa Prezidentinin diplomatik müşaviri Filip Etiyən ilə görüşüb. AZƏRTAC xəber verir ki, görüşdə siyaset, iqtisadiyyat, mədəniyyət və humanitar sahələrdəki əlaqələr, eləcə də Dağlıq Qarabağ məsələsi, Azərbaycan-Aİ münasibətləri, həmçinin regional geosiyasi vəziyyət müzakirə edilib. Yüksək səviyyeli qarşılıqlı səfərlərin təşkilinən əhəmiyyəti vurgulanıb. Ermenistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı Azərbaycanın mövqeyi bildirilib. Qeyd edilib ki, Dağlıq Qarabağ münaqişənin beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında, xüsusilə də BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə uyğun olaraq ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində həlli istiqamətində Fransadan səylərini artırması gözlənilir.

TRT HABER: Azərbaycan öz inkişaf yolunda qətiyyətlidir

Əhəmiyyətinə dair mühüm məqamlara toxunulub. Aparıcı Sevil Nuriyeva tamaşaçıların diqqətinə çatdırıb ki, Azərbaycan Respublikası Ermənistandan işgalçılıq siyasetinə baxmayaraq, beynəlxalq layihələri həyata keçirməyə və hərtərəfli inkişafa davam edir. İşgalçi Ermənistən isə zaman-zaman olduğu kimi, indi də Azərbaycanda və Türkiyədə maraqları olan böyük dövlətlərin buyurduğunu yerinə yetirir. Buna baxmayaraq, Azərbaycan öz inkişaf yolunda qətiyyətlidir. O cümlədən Türkiyə dövləti de terrorizmə qarşı mübarizəyə böyük enerji sərf etməsinə baxmayaraq öz iqtisadi inkişaf dinamikasını qorumaqdadır.

Sevinc Fətəliyeva: TANAP Avropa üçün yeni enerji mənbələrinin əsasını qoyub

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmiz çox uğurlu enerji siyaseti həyata keçirir. İyunun 12-də TANAP layihəsinin açılışı bu siyasetin parlaq nəticələrindən biridir. Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında Milli Məclisin beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsinin sədr müavini, YAP-in beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin müdürü Sevinc Fətəliyeva deyib. S.Fətəliyeva bildirib ki, Trans-Anadol u qaz boru kəməri ilə Azərbaycan təbii qazının Avropaya nəqli reallaşacaq. Dünya enerji siyasetində və beynəlxalq münasibətlər sistemində Azərbaycanla bağlı prioritetlərin mövcud olduğunu deyən Milli Məclisin deputati qeyd edib ki, ölkəmizin apardığı enerji siyaseti nəticəsində respublikanın təhlükəsizliyinə və gələcək tərəqqisinə əlavə təminat yaradılır. Sevinc Fətəliyeva əlavə edib ki, dünyadan nüfuzlu dövlətləri Azərbaycanla enerji sahəsində fəal əməkdaşlıq edirlər. O, ölkəmizin iqtisadiyyatının inkişaf etdirilməsi istiqamətində aparılan iqtisadi, o cümlədən enerji siyasetini yüksək qiymətləndirərək deyib ki, bu, həyata keçirilən transmilli layihələrin təşəkkül tapmasına və ölkəmizin beynəlxalq integrasiyasına hərtərəfli dəstək verir. "Azərbaycanın neft və enerji sektorunun inkişafı artıq ölkəmizin iqtisadi yüksəlişinə töhfə verib, regional və global əməkdaşlıq üçün əlavə imkanlar yaradıb. Bakı-Supsa, Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft, Bakı-Tbilisi-Örzurum qaz kəmərləri, bu gün isə TANAP regionun əhəmiyyətini artıraraq Avropa üçün yeni enerji mənbələrinin əsasını qoyub. Bütün bu layihələr Azərbaycanın regionun əsas iştirakçısı və beynəlxalq arenada əhəmiyyətli aktör kimi önemini artırır", -deyə S.Fətəliyeva vurğulayıb.

XI əsrin layihəsi olaraq səciyyələndirilən Trans-Anadol u təbii qaz boru kəməri (TANAP) yalnız Avrasiyada yox, dündən həyata keçirilən ən nəhəng iqtisadi layihələr dən biridir.

TANAP barədə fikir və mülahizələrini AZƏRTAC-in xüsusi müxbiri ilə bölüşən SOCAR-in

SOCAR-in prezidenti: TANAP yalnız Avrasiya deyil, bütün dünyada həyata keçirilən ən nəhəng layihədir

presidenti Rövnəq Abdullayev bildirib ki, Azərbaycanın təşəbbüsü ilə ortaya çıxan bu layihənin bir sıra üstünlükləri var. Enerji təhlükəsizliyi və inkişaf elementlərini özündə birləşdirən

TANAP-in tikintisi qrafıq üzrə, vaxtında və keyfiyyətlə həyata keçirilib.

SOCAR prezidenti deyib: "Əminlik ki, TAP layihəsi də nəzərdə tutulan vaxtda istifadəyə

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə Kaluqa vilayətində tələbələrin "Turizm toplantısı" turniri keçirilib

Heydər Əliyev Fonduun vitse-prezidenti, Rusyanın Azərbaycanlı Gənclər Birliyinin (RAGB) sədri Leyla Əliyevanın təşəbbüsüne əsasən, Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyinin dəstəyi ilə Rusiya Federasiyasının Kaluqa vilayətində şəhərtrafi "PineRiver" otelində tələbələrin "Turizm toplantısı" turniri keçirilib.

AZƏRTAC xəber verir ki, RAGB-nin idare heyətinin üzvü Emin Hacıyev açılış

mərasimində idman toplantısinin iştirakçılarını salamlayaraq, gənclər təşkilatı tərefindən keçirilən idman tədbirlərinə göstərilən marağa görə onlara təşəkkürünü bildirib.

E.Hacıyev gənclərə RAGB-nin fəaliyyəti barədə, görülmüş işlər və gələcək planları barədə məlumat verib. O deyib: "Leyla xanım Əliyeva bu yaxınlarda, mayın 31-də Həstərxanda RAGB-nin regional nümayəndəliklərinin üzvləri ilə görüşüb. Mü-

hüm məsələlər qaldırılan görüşün iştirakçıları fikir mübadiləsi aparıb, qarşılak vəzifələri müzakirə ediblər. Leyla xanım öz çıxışında RAGB-nin idman layihələrinə diqqəti cəlb edib, bizim fəalların bu sahədə qazandığı uğurları qeyd edib. Mənə çox xoşdur ki, siz hamınız sağlam həyat tərzinə böyük diqqət yetirirsiniz. Bizim bugünkü turnirimiz Azərbaycanın istedadlı gənclərini birləşdirir, onların vətənpərvərlik ruhunu möhkəmledir. Bütün bunlar bizim təskilatın əsasını təşkil edir. Qarşida bizi maraqlı layihələr gözləyir. Sizi bu layihələrde görməyə şad olarıq. Men hər birinizi yaxşı oyun və gümrəhli arzu edirəm".

Sonra komandalar təqdim edilib, onlara təlimat verilib, daha sonra Rusiya Federasiyasının, Azərbaycan Respublikasının və RAGB-nin bayraqları qaldırılıb.

İdman-sağlamlıq turnirinin ən güclü və ən yaxşı iştirakçıları adı uğrunda M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetini (MDU), RF Hökuməti yanında Maliyyə Universitetini, Ali İqtisad Məktəbinin, İ.M.Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetini (MDTU), Q.V.Plexanov adına Rusiya İqtisad Universitetini (RİU), Moskva Dövlət Pedagoji Universitetini (MDPU), RAGB-nin Kaluqa regional bölməsini təmsil edən 12 komanda mübarizə aparıb.

Yarışlarda RAGB-nin 100-ə yaxın fəal üzvü iştirak edib. Onlar "Friroup", "Skaladrom", Kamandan oxatma, "Yüksək şəhərcik", "Turizm zolağı", Kanoede üzmə və digər növlərdə güclərini sınayıblar.

Yarışların yekunlarına əsasən "Panteri" komandası (İ.M.Seçenov adına MDTU) oyunun qalibi olub. İkinci yeri MDPU-nun "Şırlar" komandası, üçüncü yeri MADI-nin "Qorillalar" komandası tutub. "Canavarlar", "Şahinlər", "Ayılar" komandaları qələbə əzminə görə təltif ediliblər. İdman yarışlarının iştirakçıları bu münasibətlə təşkil edilmiş sehra mətbəxində qidalanıblar.

Fəridə Abdullayeva
AZƏRTAC-in xüsusi müxbiri
Moskva

Dünən Yeni Azərbaycan Partiyasının mərkəzi qərargahında 15 iyun - Milli Qurtuluş Günü nə həsr olunmuş tədbir keçirilib. Tədbirdə çıxış edən Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini, YAP Sədrinin müavini-icra katibi Əli Əhmədov 15 iyun - Milli Qurtuluş Günü münasibətilə tədbir iştirakçlarını təbrik edib. Əli Əhmədov bildirib ki, Azərbaycanın müasir tarixini Milli Qurtuluş Günündən və bu günə səbəb olan Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin möhtəşəm qayıdosından ayrı təsəvvür etmək mümkün deyil: "Şübhəsiz ki, Ulu öndər Heydər Əliyevin möhtəşəm qayıdosu olmasayı və milli qurtuluşumuz baş tutmasayı, tamam fərqli bir Azərbaycanda yaşamağa məhkum olardıq. O Azərbaycan indi bizim üçün dəyərli olan, bizim hər birimizin qurur duyduğumuz Azərbaycan-dan fərqlənmiş olacaqdı. Ona görə də biz tam məsuliyyətlə Azərbaycanın müasir tarixinin iki fundamental əsasını qeyd edə bilərik.

Bunun biri Azərbaycanın öz dövlət müstəqilliyini yenidən bərpə etməsidir, ikincisi Ümummilli lider Heydər Əliyevin tarixi qayıdosu və Onun Azərbaycana bəxş etdiyi Milli Qurtuluş Günüdür".

YAP Sədrinin müavini qeyd edib ki, xalqımız tərəfindən 15 iyun - Milli Qurtuluş Günü müasir tariximiz ən önemli hadisəsi kimi qeyd edilir, dəyərləndirilir. Bu, onunla əlaqədardır ki, insanlar bugünkü həyatlarını, ölkəmizin bugünkü firavonlığını və gələcəklə bağlı aydın görünən perspektivlərini Milli Qurtuluş Günü ilə,

yaşayan, hadisələri gözləri ilə görən insanlar üçün 15 iyun əsl qurtuluş tarixi, Azərbaycan xalqının ölüm-dirim mübarizəsinin tarixidir. Bu tarixi yaradan isə Azə-

Yeni Azərbaycan Partiyası 15 İyun - Milli Qurtuluş Gününe həsr olunmuş tədbir keçirib

Heydər Əliyevin tarixi qayıdosu ile bilavasitə əlaqələndirilir. Çünkü Azərbaycanın müasir tarixində, hər bir vətəndaşın həyatında baş verən müsbət dəyişikliklər, ilk növbədə, Heydər Əliyevin möhtəşəm qayıdosu və bu qayıdosın yaratdığı qurtuluş məfkuresi ilə bir-başa bağlıdır. Azərbaycanın sürtəli inkişaf dövrünün məhz Milli Qurtuluş Günü ilə başlığını vurğulayan Əli Əhmədov həmin siyasetin bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən böyük uğurla davam etdirildiyini diqqətə çatdırıb.

YAP idarə Heyətinin üzvü, Milli Məclisin Aqrar siyaset komitəsinin sədri Eldar İbrahimov çıxışında bildirib ki, 15 iyun Milli Qurtuluş Günü sadəcə təqvim bayramı deyil, böyük ictimai, siyasi və tarixi əhəmiyyətə malik bir gündür. Onun sözlerine görə, Vətənini, xalqını sevən, həmin çətin, ağrılı günlərin dəhşətlərini

baycanın inkişafında, müstəqilliyində, gələcəyində müstəsna rol oynayan, daim xalqına arxalanan və xalqına arxa, dayaq olan bir insan - Heydər Əlirza oğlu Əliyevdir.

E.İbrahimov bildirib ki, müstəqilliyimizin ilk illeri Azərbaycan xalqı üçün çox ağır dövr olub. Tələ elə getirib ki, 1991-1993-cü illər, müstəqilliyimizin ilk illerində təsadüf etse də, ölkəmizin müasir tarixinde hərc-mərclik, özbaşınalıq, avantürist eksperimentlər dövrü kimi xatırlanır. Bütün bunlar isə həmin dövrlərdə yeni yaradılmış müstəqil dövlətə liderlik xüsusiyyətlərinə malik olmayan, siyasi hadisələrə qiymət vermək, gələcəyi görmək imkanlarından məhrum olan, adı vəziyyətdən belə çıxış yolu tapmağa qadir olmayan şəxslərin rehbərlik etməsi ilə əlaqədar baş verirdi. "Belə bir məqamda isə yalnız bir çıxış yolu var

idi. Bu çıxış yolu görkəmli siyasi və dövlət xadimi, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisin Sədri, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri Heydər Əliyevin Bakıya dəvət olunmasından ibarət idi. Azərbaycan dövlətçiliyinin gələcəyində narahatlılıq keçirən ziyyəllər Ulu öndər Heydər Əliyevə müraciət etdilər. Əlbəttə ki, saqlam düşünceli insanlar, ziyyəllər AX-C-Müsavat hakimiyyətinin Azərbaycanı uğuruma apardığını görürdülər. Ona görə də, onlar haqlı olaraq hesab edirdilər ki, bu vəziyyətdən xalqı yalnız Heydər Əliyev kimi lider xilas edə bilər.

Bu müraciətləri nəzərə alaraq Azərbaycan xalqının böyük oğlu 1993-cü il iyunun 9-da Bakıya döndü. Bu dönüş xalqın istəyi, tarixin zərurəti idi. Bu qayıdis insanların qəlbine bir inam və rəhatlıq toxumu səpdi, ölkənin xilas olduğuna inamı artırdı. Beləliklə,

Ulu öndər Heydər Əliyevin ikinci dəfə Bakıya qayıdaq Azərbaycan parlamentinin sədri seçildiyi gün - 15 iyun, tariximizə Milli Qurtuluş Günü kimi daxil oldu. Bu təqvim Azərbaycan tarixinə qızıl hərflərlə yazılıb və mənəm üçün bundan əziz bayram yoxdur. Çünkü 15 iyun olmasına idi, nə Azərbaycan, nə de müstəqil dövlət olma-yacaqdı. Ulu öndər Heydər Əliyevin ikinci dəfə hakimiyyətə qayıdosu Azərbaycan dövlətini, müstəqilliyini, xalqımızın qururunu, tarixini, bu gününü özüne qaytardı" - deyə, YAP idarə Heyətinin üzvü

və tərəqqisi bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfində uğurla davam etdirilir. R.Süleymanlının sözlərinə görə, bütün Azərbaycan vətəndaşları, o cümlədən gənclər müstəqil Azərbaycanın daha da inkişafi və güclənməsi üçün dövlət başçısının etrafında six birləşiblər: "Müasir Azərbaycan gənciliyi də qurtuluş məfkuresinin bəhrəsidir. Əgər qurtuluş olmasayıd, bugünkü xoşbəxt Azərbaycan gəncliyindən söhbət gedə bilməzdə. Biz özümüzü xoşbəxt hesab edirik ki, güclü Azərbaycan dövlətində yaşayırıq. Dövlətimiz gənciliyin inkişafı üçün bütün imkanları yaradıb. Öz növbəsində gənclərimiz də müstəqil dövlətimizi qorunmalı, Azərbaycanı gözü görməyən qüvvələrə tutarlı cavab verməlidir. Sevindirici haldır ki, Azərbaycanda məhz belə bir vətənpərvər, intellektual gənclik for-malaşıb".

15 iyun 2018-ci il

1 993-cü il iyunun 15-də xalqın təkidli tələbi ilə yenidən siyasi həkimiyyətə qayıdan ulu öndər Heydər Əliyev Azərbaycanı üzləşdiyi bələlardan xilas edib, müstəqilliyimizi qoruyub saxlayıb, sabitlik və sürətli sosial-iqtisadi inkişafın əsasını qoyub. Bu gün müstəqil Azərbaycan və onun Naxçıvan Muxtar Respublikası ulu öndər Heydər Əliyevin yol ilə inamla irəliləyir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə sosial, iqtisadi, siyasi, mədəni həyatın bütün sahələrində uğurlar qazanılır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin metbuat xidmetindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, iyunun 14-de Cəlil Məmmədquluzadə adına Naxçıvan Dövlət Musiqili Dram Teatrında 15 iyun - Milli Qurtuluş Günü münasibətilə təltif olub. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vəsif Talıbov tədbirdə iştirak edib.

Naxçıvanda Milli Qurtuluş Günü qeyd olunub

man) fəaliyyəti üçün her cür şərait yaradılıb. İnsan hüquq və azadlıqlarının qorunması istiqamətində ardıcıl tədbirlər görülür. İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkilin (Ombudsman) kollektivi bundan sonra da qarşıya qoylan vəzifələrin icrasında səylə çalışacaqdır.

Sonra "Qılinc və qələm" tarixi drami əsasında hazırlanmış tamaşa baxış olub. Məmməd Səid Ordubadi edebiyyat tariximizin görkəmli simalarından biridir. O, bütün yaradıcılığı boyu xalqımızın keçmişini, qəhrəmanlıq şəhifələrini, inkişaf və azadlıq mübarizələrini ardıcıl olaraq tədqiq və təsvir edib, romanlar yazıb. Dövlətçilik

Tamaşadan sonra Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vəsif Talıbov səhənə arxasına keçərək yaradıcı heyətlə görüşüb.

Ali Məclisin Sədri uğurlu tamaşağa görə kollektive teşekkürünü bildirərək deyib: Azərbaycan ərazisində tarixən mövcud olan dövlətlər həm də dövlətçilik tariximizlə bağlı əsərlərin yaranmasına səbəb olmuşdur. Naxçıvan teatrında dövlətçilik tariximizlə bağlı yazılmış əsərlər - Nəriman Nərimanovun "Atabəylər", Nəriman Nərimanovun "Nadir şah", Həmid Arzulunun "Əlincə qalası" əsərləri tamaşaşa qoymulmuşdur. Bu gün isə Məmməd

tariximizdən bəhs edən "Qılinc və qələm" romanı da Naxçıvan Dövlət Musiqili Dram Teatrında ilk dəfə səhnələşdirilib.

Tarixi faktlərlə bədii təxəyyülün ustalıqla əlaqələndirildiyi tamaşa-da ölkənin xarici əlaqələri, dövrün ədəbiyyat və incəsəneti, sənətkarları, dövlət xadimləri, xalqın azadlıq mübarizəsi eks olunub. Zəngin obrazlar yaradılmış tamaşa da Azərbaycanın dövlətçilik tarixinin en böyük şəhifələrindən birinin - Atabəylər dövrünün hərəkəli mənzərəsi eks olunub. Dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin yaşadığı dövr, Azərbaycanın XII əsrde işğalçılara qarşı mübarizəsi, xalq azadlıq hərəkatı ustalıqla səhnələşdirilib. Tamaşada iki qəhrəmana da hər geniş yer verilib. Bunlardan biri dahi şairimiz Nizami, digeri isə Fəxrəddindir. Nizami xalq qəhrəmanı Fəxrəddinin müdrik məsləhətçisidir. Səhənə əsərində

Səid Ordubadinin "Qılinc və qələm" romanı Naxçıvan teatrında ustalıqla səhnələşdirilmişdir.

Ali Məclisin Sədri deyib: Dövlətçiliklə bağlı səhənə əsərlərinin yaradılması istedad tələb edir. Bunun üçün gərek böyük yazıçı, dramaturq olasan, öz ölkənin, xalqının tarixini və əsərin ehəti etdiyi dövrü yaxşı biləsən. "Qılinc və qələm" tamaşasında aktyor seçimindən tutmuş səhənə tərtibatına qədər bütün işlər ustalıqla görülmüşdür. Hər tamaşada bir obraz daha çox diqqəti celb edir. Bu tamaşada da Qətibə xatın obrazı mükəmməl yaradılmışdır. Bu cür obrazların yaradılması üçün gərek aktyorda istedad olsun. Tamaşada hər bir aktyorun istedadı görünürdü. Zəhmət çəkiləndə istenilən uğura nail olmaq mümkündür. Ancaq çəkilən zəhmətə, o tamaşaşa, o rola ürək-lə bağlananda isə həmin obraz təkcə oynanılmır, həm de yaradılır

rinin etimadını layiqincə doğrultmaqdır.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının "Əməkdar dövlət qulluqçusu" fəxri adı ilə təltif olunan Ülkə Bayramova minnətdarlıq edərək deyib ki, göstərilən bu etimad kollektivimizin əməyinə verilən yüksək qiymətdir. Bu, məsuliyyətimizi daha da artırır. Ulu öndərimiz Heydər Əliyev deyirdi ki, "İnsan hüquqları başarıyyətin ən ali dəyəridir". Dahi rəhbərin bu sahəde müəyyənləşdirildiyi siyaset muxtar respublikada uğurla reallaşdırılır. İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkilin (Ombuds-

Nizami qələm, Fəxrəddin isə qılinc simvolu kimi rəmzləşdirilib.

Azərbaycan Respublikasının Əməkdar Artisti Tofiq Seyidovun quruluşu verdiyi tamaşada aktyorlardan Nəsimi Məmməzdəzə, Seyyad Məmmədov, Nazlı Hüseynquliyeva, Nurbəniz Niftəliyeva, Azərbaycan Respublikasının Xalq artistləri Həsən Ağasoy, Rövşən Hüseynov, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar artistleri Bəhruz Haqverdiyev, Əbülfəz İmanov və digərləri uğurlu səhənə həllinə nail olublar.

və yaşıdadır. "Qılinc və qələm" tamaşasında da obrazları yaradan hər bir aktyor həm də öz vətəndaş sevgisini ortaya qoymuşdur. Ali Məclisin Sədri kollektivi təbrik edib, onlara yeni yaradıcılıq uğurları arzulayıb. Tamaşanın rejissoru, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar Artisti Tofiq Seyidov əməklinə verilən yüksək qiymətə və Naxçıvan teatrının fəaliyyəti üçün yaradılan şəraitə görə kollektiv adından Ali Məclisin Sədrinə minnətdarlıq edib. Sonda xatirə şəkli çəkdirilib.

tulus Günü münasibətilə Azərbaycan Respublikasının və Naxçıvan Muxtar Respublikasının təltiflərinin, Məmməd Səid Ordubadinin "Qılinc və qələm" tarixi dram əsəri əsasında hazırlanmış tamaşanın təqdimati olub. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vəsif Talıbov tədbirdə iştirak edib.

Övvəlce Azərbaycan Respublikasının və Naxçıvan Muxtar Respublikasının təltiflərinin təqdimati keçirilib.

Qeyd olunub ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 21 fevral, 9 mart, 16 mart, 26 mart, 4 may, 18 may, 22 may, 24 may ve 31 may tarixli sərəncamları ilə muxtar respublikada 15 nəfər "Tərəqqi", 2 nəfər "Vətən uğrunda", 4 nəfər "Hərbi xidmətlər görə", 1 nəfər "Dövlət qulluğunda fərqlənməyə görə", 2 nəfər isə "Miqrasıya orqanlarında qulluqda fərqlənməyə görə" medalları ilə təltif olunub, 2 nəfəre Azərbaycan Respublikasının "Əməkdar mədəniyyət işçisi" fəxri adı verilib. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin 2018-ci il 5 may tarixli Sərəncamı ilə isə 1 nəfər Naxçıvan Muxtar Respublikasının "Əməkdar dövlət qulluqçusu" fəxri adı ilə təltif olunub. Ali Məclisin Sədri təltiflərin vəsiqə və döş nişanlarını təqdim edib. Azərbaycan Respublikasının "Əməkdar mədəniyyət işçisi" fəxri adı ilə təltif olunan Akif Hacıyev minnətdarlıq edərək deyib: Müstə-

317 nömrəli məktəbdə son zəng

Dünən Suraxani rayonu, Zığ qəsəbəsindəki 317 nömrəli məktəbin XI sinif məzunları "Son Zəng"lərini qeyd ediblər. SİA-nın xəbərinə görə, bayram tədbiri təntənəli şəkildə təşkil olunub.

Məktəbin rəhbərliyi, valideynlər və şagirdlər tərəfindən böyük hazırlıq işləri aparılıb, son zəngin yüksək səviyyədə, bütün məzunların və iştirakçıların uzun illər yaradacaq əlamətdar hadisə-

yə çevrilmesi üçün əllərindən gələn ediblər. Bu münasibətlə təşkil olunan tədbiri məktəbin direktoru Əliqismət Səfərov açaraq on birinciləri təbrik edib və onların valideynlərinə öz arzularını çatdırıb.

Tədbirde iştirak edən valideynlər və digər qonaqlar da məzunlara və məktəbin kollektivine uğurlar arzulayıblar. Məzunlar məktəbə, son zəngə aid şeirlər söyləyib, nəgmələr səsləndirdib, rəqsler nümayiş etdiriblər. Məzunlar bir-birlərinə öz ürək sözlərini köynəkləri üzərində yazaq bildiriblər. Sonda məzunlar üçün məktəb həyətində son dəfə son zəng çalınıb.

Respublikanın ümumtəhsil məktəblərində 80 mindən çox məzun üçün "son zəng" çalınıb

Iyunun 14-də 2017-2018-ci tədris ilində respublikanın ümumtəhsil məktəblərinin XI sinfini bitirən 83.001 şagird üçün "son zəng" çalınıb. AZERTAC xəbər verir ki, cari tədris ilində respublikanın ümumtəhsil məktəblərinin IX sinfini 111.257, qiyabi (axşam) ümumtəhsil məktəblərini isə 658 şagird bitirir.

2017-2018-ci tədris ilində respublika üzrə 4442 ümumtəhsil məktəbinde fəaliyyət göstərən 4767 məktəbə-hazırlıq qrupunu

93.960 uşaq başa vurub. Növbəti tədris ilində dövlət hesabına fəaliyyət göstərən məktəbə-hazırlıq qruplarına respublika üzrə cəlb olunacaq uşaqların sayının beşyəşilərin 75 faizini təşkil edəcəyi gözlənilir. 2018-2019-cu tədris ilində respublikanın ümumtəhsil məktəblərinin birinci siniflərinə 165.780 uşaqın qəbulu proqnozlaşdırılır.

Təhsil naziri Ceyhun Bayramov "son zəng" tədbiri haqqında əmr imzalayıb. Əmrə əsasən, "son zəng" tədbirləri iyunun 14-də hər bir təhsil müəssisəsinin ərazisində təşkil olunacaq. Sənəddə məktəb rəhbərlərinə "son zəng" tədbirlərinə valideyn komitələri, valideyn-müəllim assosiasiyanı və ictimaiyyət nümayəndələrinin, məktəbin sabiq məzunlarının dəvət olunması tövsiye edilib. Naxçıvan Muxtar Respublikasının Təhsil Nazirliyi, Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsi, Gəncə Şəhər Təhsil İdarəsi, rayon (şəhər) təhsil şöbələri, Təhsil Nazirliyinin birbaşa tabeliyindəki ümumtəhsil müəssisələrinin rəhbərləri tərəfindən "son zəng"in mezmunlu keçirilməsi, tədbir müddətində şagirdlərin təhlükəsizliyinin təmin olunması istiqamətində zəruri tədbirlərin görülməsi məsələləri də əmrde eksini tapıb.

Mövlud Çavuşoğlu: TANAP möhtəşəm layihədir

Biz istəyirik ki, qardaş Azərbaycandan daha çox neft və qaz alaç. Yenice istifadəyə verilmiş TANAP buna əlverişli imkan yaradır. Bu, möhtəşəm bir layihədir. AZERTAC xəbər verir ki, bu sözləri azərbaycanlı jurnalistlərin suallarını cavablandırın Türkəyin xərici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu deyib. Türkiye və Azərbaycanın bir səra ortaqlayihələr həyata keçirdiyini qeyd edən nazir TANAP-in belə mühüm layihələrdən biri olduğunu vurğulayıb. O qeyd edib ki, ötən ilin sonunda Bakı-Tbilisi-Qars layihəsinin açılışı oldu. Bu da böyük ortaqlayihəmdir. Bizim nəqliyyat layihələrində güclü iş birliyimiz var. Tarixi ipək yolunu dəmir yolu vasitəsilə yenidən həyata keçiririk.

Mövlud Çavuşoğlu vurğulayıb ki, Azərbaycanda hər sahəde inkişaf gedir. Ölkələrimiz qarşılıqlı şəkildə investisiyalar yatırırlar. Bizim bütün sahələrdə yaxın əməkdaşlığımız var. Azərbaycan və Türkiye qardaş dövlətlərdir. Bizim birimizin sabitliyi və əmin-amanlığı, digərimizin sabitliyi və əmin-amanlığıdır. Qarabağ məsəlesi tekçə Azərbaycanın məsəlesi deyil. Azərbaycanın torpaqlarının işgali bizim də problemimizdir. Nazir qeyd edib ki, Bakıda yerləşən Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu vasitəsilə türk dünyasının ortaqlıq dəyərləri öyrənilir. Bu istiqamətdə də əməkdaşlıqlar həyata keçirilir.

Xalqın xilaskarı - Ulu Öndər Heydər Əliyev böyük əməller sahibi idi

1 993-cü ilin 15 iyun günü Ulu Öndər Heydər Əliyevin Ali Sovetin sədri vəzifəsinə seçildiyi gün ilə Azərbaycan tarixinə, Azərbaycan xalqının milli qurrunun, mənəviyyatının Qurtuluşu kimi qızıl həriflərlə yazıldı. Həmin gün başlanılmış bu uzun yol indiyə qədər də davam edir. Ulu Öndər Heydər Əliyev hakimiyətə qayıtdıqdan sonra öz xalqı və doğma vətəni üçün həyata keçirdiyi işlərin siyahısı çox genişdir. Onun qədir bilən xalqımızın qarşısında, tariximizdən ən böyük xidməti dövlət müstəqilliyimizi qoruyub-saxlamaq və inkişaf etdirmək oldu. Azadlığı, müstəqilliyi əldə etmək nə qədər çətindirsə, onu qoruyub-saxlamaq bir o qədər də mürəkkəbdir. Dövlətimizin qorunub-saxlanması isə azadlığımızın, müstəqilliyimizin, qorunub-saxlanması, qurtuluşu deməkdir.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin qətiyyəti sayəsində Azərbaycanda sabitlik və əmin-amanlıq bərqrar oldu. Böyük dövlət xadimi kimi Onun ən başlıca qələbəsi də, məhz daxili ictimaiyyəsi sabitliyi yaratmasından ibarətdir. Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyətə qayıdışı yeni dövrün başlangıcından xəber verirdi.

Xilaskarlı missiyasını üzərində götürmüş Möhtərem Ulu Öndər Heydər Əliyev neft strategiyasında da dönüş yaratdı. 1994-cü ilin fevral ayında bu istiqamətdə Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən ARDNŞ-in rəhbəri və ekspertlərindən ibarət dənisiqlər qrupu yaradıldıqdan sonra vəziyyət kökündən dəyişdi.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin yaradıcı siyaseti nəticəsində yeni neft strategiyası işləndi və onun rəhbərliyi ilə Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda "Azəri", "Çıraq", "Günəşli", sonradan "Ösrin müqaviləsi" adını almış Birinci sazişi imzalanması həyata keçirildi. Bu saziş digər neft sazişlerinin başlanmasına geniş yol açdı.

"Ösrin müqaviləsi" müstəqilliyimizin, dövlətçiliyimizin möhkəmləndirilməsi və inkişaf etdirilməsi baxımından dəyəri akt kimi özünü təsdiq etti. Neft strategiyasının, bilaşasına həyata keçirilməsində Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətinin Birinci vitse-Prezidenti İlham Əliyevin böyük rolü oldu. İqtisadiyyatı dərinlənə bilən, güclü analitik təfəkkürə malik olan Cənab İlham Əliyevin Neft Şirkətinə daxil olan xarici investorlarla iş apararkən, onlara yüksək səviyyədə dialoqa girərək neticə etibarı ilə məqsədönlü təkliflər irəli sürməsi Onun tükənməz enerjiyle, perspektivli hadisələri dərinlənə təhlil edib düzgün nəticə çıxarmaq qabiliyyətinə malik olan dərin zəka sahibi olduğunu göstərir. Onun neft strategiyası ilə bağlı fəaliyyəti göstərdi ki, xalqını seven, dövlətçilik və milli mənafelərlə bağlı məsələlərdə iradəli addımlar atmağı bacaran Ulu Öndər Heydər Əliyevin layiqli davamçısı ölkə iqtisadiyyatının bütövlüyünü qoruyub-saxlaya bilmək bacarığına malikdir. Neft Şirkətinin maddi imkanlarının genişlənməsi, neft fondunun yaranması Azərbaycanın yeni ictimai-siyasi mühitində inkişaf etməkdə olan gəncliyə yönəldi. Gənclərlə iş onların inkişafına göstərilən qayğı geniş vüset aldı.

Xalqın beynəlxalq arenada təmsilinin ən mühüm vasitələrindən biri idmandır. Möhtərem İlham Əliyevin özünü dediyi kimi, "idman hər bir vətənpərvər insanda vətənpərvərlik hissini daha da gücləndirir". Bu baxımdan, Cənab İlham Əliyevin respublikada Olimpiya Hərəkatının inkişafına idmana hərətəli qayğısı Azərbaycanın milli maraqlarına və məqsədləri- nə xiadətin bariz nümunəsidir.

Gənclərin idmana axını və onların beynəlxalq yarışlarda qazandıqları uğurlar doğma Azərbaycanımıza gətirdikləri medallar hər birimizdə qurur hissə doğurur və Azərbaycanı şöhrətləndirir.

Dövlət siyasetini ən məharətə yerinə yetirən gənc lider Cənab İlham Əliyev qısa müddət ərzində özünü yüksək potensiala malik, səriştəli diplomat və şəxsiyyət kimi təsdiqləmişdir. Cənab İlham Əliyevin bu tarixi missiyanın öhdəsinə ugurla gəlməsi Onun Ulu Öndər Heydər Əliyev dəhəsinən bəhrələnməsidir.

Ulu Öndər Heydər Əliyev YAP-in timsalında milli məfkurəyə malik siyasi məktəb yaratmağa, praktiki dövlət-idarəciliy akademiyası formalasdırmağa nail oldu. Ulu Öndər Heydər Əliyev ideologiyası, Onun yeritdiyi siyaset heç vaxt zəifləmeyecek. Çünkü Onun davamçısı Cənab İlham Əliyevdir. Allah dayaq olsun!

Mürsəlova Ofelya Mürsəl qızı, ADPU-nun pedaqogika kafedrasının baş müəllimi

TANAP-ın açılışı: “Enerjinin İpək yolu”nun geosiyası əhəmiyyəti

Azerbaycan müstəqil dövlət kimi bir sira beynəlxalq layihələrin təşəbbüskarıdır. Onların sırasında TANAP ayrıca yer tutur. Çünkü bu layihədən öncə gözər “Nabucco” adlanan enerji layihəsinə dikilmişdi. Ancaq Qərb ölkələrinin günahı ucbatından “Nabucco”dan imtina edildi. O zaman Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə Türkiye'de yeni layihənin həyata keçirilməsi ilə bağlı müzakirələr aparıldı. İki qardaş ölkə rəhbərliyi TANAP adlanan layihəni hazırlamaq qərarına gəldilər. O zaman buna qarşı da inamsızlıq yaratmağa və onun qeyri-real olduğunu fikrini aşılamağa çalışanlar tapıldı. Lakin Azərbaycan və Türkiye liderlerinin siyasi qətiyyəti nəticəsində proses dayanmadı. İyunun 12-də isə Əskişəhərdə TANAP-ın açılış mərasimi baş tutdu! Bu hadisənin geosiyası və tarixi əhəmiyyəti üzərində dayanmağa böyük ehtiyac duyuruq.

Geosiyasi realliq və siyasi iradə: Azərbaycan-Türkiyə əməkdaşlığının enerji aspekti

Türkiyənin Əskişəhər şəhəri iyunun 12-də tarixi bir gün yaşadı. Orada Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev, Türkiye Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan, Ukrayna dövlət başçısı Petro Poroşenko, Serbiya Prezidenti Aleksandr Vuciç və Şimali Kipr xalqının lideri Mustafa Akıncı Trans-Anadolu qaz boru kəməri layihəsinin açılışını etdilər. Təntənəli mərasimdə çıxış edən ölkə rəhbərləri bu layihənin geosiyası, iqtisadi və mədəni töhfələrindən bəhs etdilər. Ekspertlərin marağına səbəb olan açılış mərasimində ifadə edilən fikirlər səhəbətin kifayət qədər ciddi bir prosesdən getdiyini təsdiq edir.

Mərasimdə çıxış edən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tarixi və geosiyasi əhəmiyyəti bir sira maraqlı məqamları vurğulayıb (bax: Prezident İlham Əliyev: TANAP-ın istismara verilməsi Türkiye-Azərbaycan qardaşlığının növbəti təzahüründür / AZORTAC, 13 iyun 2018).

Önce Azərbaycan Prezidenti Türkiye'nin dünyada oynadığı geosiyasi rolü vurğulayıb. Bakı Ankaranın hər bir uğuruna sevinir. Hazırkı Türkiye dünya çapında böyük güce çevrilib və “dünya gündəliyini müəyyən edən” ölkələrdən biridir. “Türkiyənin gücü bizim gücümüzdür və bizim gücümüz birliyimizdədir” (bax: əvvəlki mənbəyə). İlham Əliyevin Türkiye'nin qlobal geosiyası nüfuzunun artmasını ifadə etməsi əhəmiyyətli məqamdır.

Bu, ilk növbədə, Türkiye'nin dünyada söz sahibi olan ölkələr sırasına daxil olmasının Azərbaycanı çox məmənnun etdiyini ifadə edir. Yalnız ona görə yox ki, Türkiye Azərbaycana qardaş dövlətdir. Burada da haç Türkiye'nin qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq kursu yeridən ölkə kimi uğur qazana bilmesi öne çəkilir. Başqalarına əzələ nümayiş etdirib və ya hədə gəlib nəyəse nail olmaq yolunun sonu puçdur. O, bütövlükde bəşəriyyəti faciəyə aparır. Bu səbəbdən həmin kursu seçən ölkələrin uğuru davamlı

The screenshot shows a news article from New Times titled "TANAP-ın açılışı: "Enerjinin İpək yolu”nun geosiyası əhəmiyyəti". The article features a large image of several men in suits standing behind a podium during the inauguration ceremony. The page includes a navigation bar with categories like SİYASƏT, GEOSİYASAT, İQTİSADİYYAT, BEYNƏLXALQ MÜNASİBƏTLƏR, GLOBAL PROSESLƏR VƏ TRENDLƏR, MÜŞAHİBƏLƏR, and ŞƏHİRLƏR. Below the main image, there are smaller images related to the summit and the official opening ceremony.

ola bilməz.

Türkiyə isə öz ədaləti və qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq siyaseti ile dünya miqyasında nüfuzunu yüksəldən dövlətdir. Və buna Azərbaycan çox sevinir, çünkü Azərbaycan da bərabər həquqlu, faydalı əməkdaşlığı dayanan inkişaf kursu seçib. Bu mənada “Türkiyənin gücü bizim gücümüzdür” və “bizim gücümüz birliyimizdədir”. Əlbəttə, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığı inkişafın əsas punktu hesab edən ölkələrin birləşməsi gerekdir. Bu, bəşəriyyəti ədalətsiz ikili standartlar sırasından xilas edə və insanlara rüfat getirə bilər.

Deməli, Azərbaycan Prezidenti məsələyə çox geniş və əhəmiyyətli bir mövqedən yanaşır. İlham Əliyev uzagqrən dövlət xadimi kimi Azərbaycan-Türkiyə əlaqələrini dövlətlik prizmasından qlobal gerçəkliliklər kontekstində qiymətləndirir. Burada rasionallı və ədalətli yanaşma özünü göstərir. Azərbaycan münasibətləri keçici emosional faktorlar üzərində deyil, ciddi dövlətçi principlər əsasında beynəlxalq hüquqa uyğun qurmaqdadır. Həm də məhz bu səbəbdən ki, “Türkiyə-Azərbaycan birliyi, qardaşlığı həm ölkələrimiz üçün, həm xalqlarımız üçün, bölgemiz üçün, Avrasiya üçün önemli amildir” (bax: əvvəlki mənbəyə).

Azərbaycanın dövlət başçısının bu geniş geosiyasi baxış buçağı altında TANAP-ı tarixi bir layihə kimi Azərbaycanla Türkiye'nin növbəti zəfəri olaraq qiymətləndirməsi çox əhəmiyyətlidir və tam qəbul ediləndir. “Bu gün biz XXI əsrin enerji tarixini birlikdə yazırıq. Bu tarix işbirliyi tarixidir, bu tarix sabitlik tarixidir. Enerji layihələrimiz bölgemizə sabitlik getirir. Bu layihələrdə iştirak edən bütün ölkələr, bütün şirkətlər fay-

doğan bununla bağlı Prezident İlham Əliyev xüsusi təşəkkürünü bildirib. Azərbaycan Prezidenti da öz çıxışında R.T.Ərdoğanın yüksək xidmetlərini ayrıca vurğulayıb.

TANAP bütövlükde “Cənub Qaz Dəhlizi” layihəsi çərçivəsində konkret əhəmiyyət kəsb edir. “Cənub Qaz Dəhlizi” dörd elementdən ibaretdir: birincisi, “Şahdəniz-2” yatağı, ikincisi, Cənubi Qafqaz boru xətti, üçüncü, TANAP və dördüncü - TAP. Trans-Adriatic (TAP) qaz boru kəməri Türkiyə-Yunanistan arasında inşa edilən boru xəttidir və onun 82 faizi artıq hazırkı. Bununla da Xəzərdən başlayan yol Avropana qədər uzanır. Azərbaycan nefti, R.T.Ərdoğanın ifadəsi ilə desək, “Xəzər nefti Avropa naqıl edilir”. Bu prosesde Azərbaycan və Türkiye ilə yanaşı, bir neçə Avropa ölkəsi də iştirak edir. Açılış mərasimində isə Serbiya və Ukraynanın dövlət başçıları iştirak ediblər. Ukrayna Prezidenti Petro Poroşenko bu layihədə faydalanaq qərəbini ifadə edib. O, həm də bu kimi layihələrin bütövlükde Avropanı enerji asılılığından xi-las etdiyini söyləyib.

Bütün bunların fonunda TANAP-ın Avropa üçün oynadığı geosiyasi rol əhəmiyyətli görünür. Hər şeydən əvvəl, TANAP Avropanın enerji ilə təchizatını saxələndirir. Müxtəlif qaynaqlardan alınan enerji riskli situasiyaların sayını azaldır. Bu mənada TANAP Avropanın enerji təhlükəsizliyində ciddi rol oynayır.

Bundan başqa, TANAP Avropa ilə Asiya arasında səmərəli əməkdaşlıq körpüsü funksiyasını yerine yetirir. Onun verəcəyi töhfələr mütələq daha geniş miqyasda analoji əməkdaşlıq variantlarının işlənməsi zərurətini dünyaya sübut edəcək. Bu baxımdan TANAP həm də qlobal əməkdaşlıq üçün yeri bir motivasiyadır.

Nəhayət, ekspertlərə görə, TANAP daha çox sayıda Avropa ölkəsini bu layihəye qoşulmağa tehrük edir. TANAP-ın ilk mərhələdə nəqlü 16 milyard kubmetr qazdırısa, üçüncü mərhələdə o, 31 milyard kubmetr səviyyəsinə çıxa bilər. Bu da bir layihə üçün geniş imkanlar deməkdir. Əgər Mərkəzi Asiyadan gələ biləcək enerji nəqli TANAP-a qoşulsə, daha güclü bir beynəlxalq layihə alınar. Bu da sözün əsl mənasında dünyadan enerji xəritəsində əsaslı dəyişiklik deməkdir. Dünya enerji nəqlinin diversifikasiyası nəticəsində xeyli təhlükəsiz enerji modelinə sahib olacaq.

Vurğulanan fikirlərin işığında Prezident İlham Əliyevin açılış mərasimindəki çıxışında ifadə etdiyi aşağıdakı tezislər son dərəcə qiyəmtlidir: “Cənub Qaz Dəhlizi” enerji təhlükəsizliyi layihəsidir. Enerji təhlükəsizliyi isə hər bir ölkənin milli təhlükəsizliyi məsələsidir. “Cənub Qaz Dəhlizi”nin önemi məhz bundadır - enerji təhlükəsizliyi və enerji resurslarının saxələndirilməsi. “Cənub Qaz Dəhlizi” vasitəsilə Azərbaycan qazı yeni yollarla Türkiye'ye və Avropa bazarlarına çıxarılaçaqdır. “Cənub Qaz Dəhlizi” həm yeni yollar, həm də yeni mənbə layihəsidir. Bu, sözün əsl mənasında, enerji şaxələndirilmesi məsələsinə xidmət göstərir” (bax: Prezident İlham Əliyev: TANAP-ın istismara verilməsi Türkiye-Azərbaycan qardaşlığının növbəti təzahüründür / AZORTAC, 13 iyun 2018). Deməli, TANAP bir prosesin sonudur, digerinin başlangıcıdır. Azərbaycan-Türkiyə əməkdaşlığının əsl mahiyyəti də bundan ibarətdir!

Vüqar Rəhimzadə: "Azərbaycan və Türkiyə XXI əsrin enerji xəritəsini birlikdə çizir"

Iyunun 12-də Azərbaycan dünya enerji tarixində daha bir möhtəşəm uğura imza atdı. Türkiyənin Əskişəhər şəhərində TANAP qaz kəmərinin rəsmi açılış mərasimi keçirildi. Bu tarixi hadisə həm Azərbaycan-Türkiyə dostluq və qardaşlığının ən yüksək səviyyəyə çatdığını, həm də Azərbaycanın Avropanın enerji təhlükəsizliyi məsələsində etibarlı tərəfdəşa çevrildiyini nümayiş etdirir. TANAP-in istifadəyə verilməsi mərasimində çıxış edən Möhtərem Prezidentimiz İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, Türkiyə-Azərbaycan birliyi, qardaşlığı ölkələrimiz, bölgəmiz və Avrasiya üçün önemlidir. "Türkiyənin gücü bizim gücü müzdür və bizim gücümüz birliyimizdədir. Bu gün dünyada bir-birine bu qədər yaxın olan, bir-birini bu qədər dəstəkləyen ikinci ölkələr tapmaq çox çətindir" deyən dövlətimizin başçısı xüsusi olaraq vurğulayıb ki, iki qardaş ölkə XXI əsrin enerji tarixini birlikdə yazır. Bu fikirləri KİV-ə açıqlamasında YAP Siyasi Şurasının üzvü, "iki sahil" qəzetiñin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə bildirib.

Vüqar Rəhimzadə qeyd edib ki, bizim təşəbbüsümüz həyata keçirilən regional və global layihələr uzaqqorən və düşünlümüş siyasetin, güclü siyasi iradənin neticəsində mümkün olub: "Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə 1994-cü ildə imzalanan "Ösrin müqaviləsi" çoxlarına əfsanə kimi görünse də, uğurla reallaşdırıldı. Bu tarixi sənədin bəhəsi kimi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəməri açıldı. Təbii ki, bu uzaqqorən siyaset davam etdirildi. Möhtərem Prezidentimiz İlham Əliyevin siyasi iradəsi nəticəsində 2014-cü ildə XXI əsrin layihəsi adlandırılınan "Cənub Qaz Dəhlizi"nin təməli qoyuldu, bu günlərdə isə bu meqalayiñenin təntənəli sürətdə açılış mərasimi keçirildi. "Cənub Qaz Dəhlizi"nin əsas seqmenti olan TANAP-in istifadəyə verilməsi isə bu möhtəşəm uğurların davamıdır."

"İki sahil" qəzetiñin baş redaktoru onu da vurğulayıb ki, bu gün Azərbaycan və Türkiyənin birge seyləri regionda inkişaf, sülh və təhlükəsizliyə mühüm töhfələr verir: "TANAP-in istifadəyə verilməsi Azərbaycan-Türkiyə əməkdaşlığının növbəti zəfəridir. TANAP-in istifadəyə verilməsi mərasimində çıxış edən Möhtərem Prezidentimiz İlham Əliyev bildirib ki, bu gün bu tarixi gündə də biz birlikdəyik. "Bu, onu göstərir ki, bizim təşəbbüsümüzə irəli sürürlən istənilən layihə heyatda öz əksini tapır. Çünkü bunun arxasında düşüñülüñ siyaset, güclü irade və bizim qardaşlığımız dayanır" deyən dövlətimizin başçısı dünyaya mühüm mesajlar verib. Sözsüz ki, bu, bir dəfə onu göstərir ki, Azərbaycan və Türkiyə dost, qardaş ölkə olmaqla yanaşı, strateji müttəfiqidlər və bütün məsələlərdə, bütün sferalarda bir-birilərini dəstəkləyirlər. Bu mənada, Azərbaycan və Türkiye XXI əsrin enerji xəritəsini birlikdə çizir."

Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondu Ramazan bayramı münasibətilə şəhid ailələrinə yardım edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2017-ci il 10 oktyabr tarixli Fərmanı ilə Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitesinin tabeliyində yaradılmış Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondu Ramazan bayramı münasibətilə Masallı, Lenkoran, Şamaxı, Qobustan, Salyan, Şəki, Quba, Yevlax, Zaqatala və digər rayonlarda yaşayan ümumilikdə 66 şəhid ailəsinə ərzaq yardımını edib.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsində AZERTAC-a bildirilər ki, bu məqsədə keçirilmiş görüşlərdə həmin kateqoriyanın insanların dövlət tərəfindən hərtərəflī qayğı ilə əhatə olunduğu vurğulanıb. Bildirilib ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən siyasetin əsas istiqamətlərindən biri də məhz şəhid ailələrinin, müharibə veteranları və əlliillərinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, onların problemlərinin vaxtında həll edilməsi və onlara hər cür qayğıının göstərilməsidir. Şəhid ailələrinin üzvləri daim dövlətin diqqət mərkəzində olduğunu və göstərilən qayğıya görə təşəkkürlerini bildiriblər.

Alman professor ADU-da jurnalistlərlə görüşüb

Iyunun 14-də Azərbaycan Dillər Universitetinin (ADU) Germanistika İnstitutunun fealiyyəti ilə bağlı mətbuat konfransı keçirilib. Ölkənin bir sıra nüfuzlu kültəvi informasiya vasitələrinin nümayəndələrinin iştirak etdiyi görüşdə Germanistika İnstitutunun rəhbəri, Osvald fon Volkenştayn Cəmiyyətinin prezidenti, Almanianın Vürtəsburq Universitetinin professoru Ziqlinde Hartman bir sıra vacib məqamlara toxunub.

Z.Hartman Azərbaycana gəldiyi ilk dönenləri xatırlayaraq ölkənin tarix və müasirliyi özündə birləşdirməsinə vurğun olduğunu bildirib. Azərbaycan Dillər Universiteti ilə əməkdaşlığı haqqında danışan Z.Hartman ADU-nun rektoru, akademik Kamal Abdulla ilə birgə hər iki ölkənin ədəbiyyatı və mədəniyyəti üçün əhəmiyyətli layihələr həyata keçirdiklərini söyləyib.

Professor Z.Hartman alman mədəniyyətinin nadir incilərindən biri "Nibelunqlar haqqında neğmə"nin "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanı ilə müqayisəli şəkildə öyrənilmesi üzrə birgə layihələrdən və gələcək tədqiqat işlərindən danışır. Bundan əlavə, o, hazırda üzərində işlədiyi bir çox layihələrdən bəhs edib.

Bəhruz Quliyev: "TANAP həm Azərbaycana, həm də Türkiyəyə dəyərli töhfələr verəcək"

TANAP Azərbaycanın Avropanın Enerji bazarlarına integrasiyası, eləcə də təhlükəsiz tranzit dövlət kimi öz mövqeyini möhkəmləndirməsi üçün ən böyük imkandır. Ölkə səviyyəsində isə TANAP Azərbaycana öz enerji resursları sənayesini global standartlar səviyyəsində inkişaf etdirmək imkanı bəxş edəcək". Bu fikirləri SIA-ya açıqlamasında siyasi-ekspert Bəhruz Quliyev deyib.

O bildirib ki, Avropa məkanı üçün yeganə alternativ enerji təminat mənbəyi olan Cənub Qaz Dəhlizi Avropanın Azərbaycanın təhlükəsizliyi üçün marağının artmasına səbəb olacaq: "Bildiyiniz kimi "Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsi vasitəsilə Azərbaycan qazı 7 ölkə - Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiye, Yunanistan, Albaniya və İtaliyadan keçən boru kəmərləri ilə Avropaya çatdırılacaq. Bu da o deməkdir ki, burada iştirak edən hər bir ölkə Azərbaycanın təhlükəsizliyində maraqlı olacaq. Bununla da deyə bilərik ki, Avropanın enerji təminatı Azərbaycanın təhlükəsizliyinin təminatından asılı olacaq".

Ekspert qeyd edib ki, TANAP boru kəməri həm Azərbaycana, həm də Türkiyəyə dəyərli töhfələr verəcək: "Azərbaycan TANAP boru kəməri vasitəsi ilə öz qazını birbaşa Avropa bazarlarına daşıyaraq, Avropa enerji təhlükəsizliyi baxımdan, strateji mövqeyə sahib olacaq. Boru kəməri, eyni zamanda Türkiyənin artan enerji tələbatını qarşılıyacaq və qardaş ölkənin enerji mərkəzi olma ambisiyasına imkan yaradacaq".

Layihənin həyata keçirilməsinə Azərbaycan-Türkiyə arasında qardaşlıq münasibətlərinin önemini vurğulayan B.Quliyev söyləyib ki, iki ölkə arasında olan səmimi, dost, strateji tərəfdaşlıq əlaqələri TANAP-in uğurla reallaşmasında mühüm əhəmiyyətə malik oldu.

TANAP-in Cənub Qaz Dəhlizinin reallaşmasında qabaqcıl layihə olduğunu deyən ekspert vurğulayıb ki, mütəxəssislər de bu layihəni Azərbaycanın ən mühüm enerji layihəsi hesab edir: "Artıq Azərbaycan dünyada ən mühüm layihələrin təşəbbüskarı kimi çıxış edir. Maliyyə tutumundan asılı olmayaq Azərbaycan dünya əhəmiyyətli layihələr həyata keçirməkə həm iqtisadi gücünü göstərir, həm də etibarlı tərəfdəş olduğunu sübut etmiş olur".

B.Quliyev əlavə edib ki, sözügedən layihənin reallaşmasının ən önemli məqamı onun sülh və rifah xidmət etməsidir: "Cənub Qaz Dəhlizi layihəsinin reallaşması, ilk növbədə, ölkələrimiz və bölge xalqlarının rifahına xidmət edəcək".

Ulu Öndərə sevgi və ehtiram tükənməzdir

YAP Gənəcə şəhər təşkilatında Ümummilli Lider

Heydər Əliyevin anadan olmasının 95-ci ildönümüñə həsr edilmiş silsilə tədbirlərin mükafatlandırma mərasimi keçirilib

Yeni Azərbaycan Partiyası Gənəcə şəhər təşkilatı Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 95-ci ildönüñüne həsr etdiyi silsilə tədbirlərin mükafatlandırma mərasimini keçirib.

Öncə, Azərbaycan Respublikası Dövlət Himni səslendirilib. Ulu Öndər Heydər Əliyevin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükütlə yad edilib. Tədbiri giriş sözü ilə YAP Gənəcə şəhər təşkilatının sədri, millət vəkili Naqif Həmzəyev açaraq, dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin anadan olmasının 95-ci ildönümü ilə bağlı hər il, ənənəvi olaraq, keçirilən tədbirlərin əhəmiyyətindən danışır. Bildirib ki, silsilə tədbirlərin keçirilməsindən əsas məqsəd Ümummilli Liderin dövlətçilik siyaseti. Onun zəngin irsinin tədqiqi və təbliği, gənclərin müvafiq biliklərinin zənginləşdirilməsi, ölkəmizin dövlət quruculuğu prosesində Ulu Öndərin xidmətlərinin genç nəslə çatdırılmasından ibarətdir. Tədbirlərin yüksək əhval-ruhiyyədə keçirilməsi dahi şəxsiyyətə sevgi və ehtirəm böyükлюдündən qaynaqlandığını qeyd edən Naqif Həmzəyev, son 15 ilde Ulu Öndər Heydər Əliyev siyasetinin Prezident Cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsinin Azərbaycanın daha möhtəşəm uğurlara imza atmasını şərtləndirdiyini diqqətə çatdırıb.

Sonra Ümummilli Lider Heydər Əliyevin doğum günü münasibəti ilə keçirilən silsilə tədbirlər çərçivəsində geniş yer alan "Heydər Əliyev irsini öyrənirik" adlı bilik yarışı, futbal, şahmat və stolüstü tennis turnirləri qalibləri mükafatlandırılırlı. Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti, Gənəcə Dövlət Universiteti, Azərbaycan Texnologiya Universiteti, Gənəcə Musiqi Kolleci, Gənəcə Dövlət Regional Kolleci və Gənəcə Tibb Kolleci tələbələrinin iştirak etdiyi yarışlarda I və II yerləri bölüşdürünen komandalar Fəxri Ferman və qiyaməti hədiyyələrlə təltif ediliblər. Tədbirdə, həmcinin, partiya fealları və yarışların hakimləri də mükafatlandırılırlı. Bildirilib ki, bütün yarışlarda ali və orta ixtisas təhsil müəssisələrinin rəhbərləri, fealları, tələbə-gənclər dahi şəxsiyyət Heydər Əliyev ənənələrinə sonsuz sədaqət, məhəbbət, yüksək vətənpərvərlik, hərtərəflī bilik, intellekt və bacarıq nümayişi etdiriblər.

YAP Gənəcə şəhər təşkilatı qadınlar şurasının sədri, millət vəkili Pərvin Kərimzadə, şəhər Gənclər və İdman Baş İdäresinin rəisi Müşfiq Cəfərov, "Kapital Bank" ASC-nin Gənəcə filialının müdürü Vüqar Paşayev çıxış edərək, qalib adını qazanan gənclərə uğurlar arzu ediblər.

Rövşən NURƏDDİN OĞLU

Azərbaycanın çoxəsirlik dövlət-çilik tarixində özünün müstəsna əhəmiyyəti, xalqımızın həm bugünkü, həm də gələcək taleyinin müəyyənleşdirilməsi nöqtəyinənəzərdən xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyev epoxası bənzərsizdir. Taleyüklü hadisələrlə yaddaşlarda həkk olunan, Vətənimizin milli intibahı kimi xarakterizə olunan, şanlı istiqlal tariximizə qızıl həriflərlə yazılın bu dövr Ulu Öndərimiz, dünya səviyyəli dövlət başçısı və ictimai-siyasi xadim Heydər Əliyevin adı və fəaliyyəti, onun fenomenal şəxsiyyəti ilə bilavasitə bağlıdır.

Loğman ZÜLFÜQARLI,
“Bakı İnşaat Sənaye”
ASC-nin təsisçisi

Sirr deyil ki, haqqında danışduğumuz bu dövr Azərbaycanın çağdaş tarixinin bütöv bir salnaməsini təşkil edir və onun hər bir səhifəsi, hər bir sətri Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin qüdrətli əlləri ilə yazılib. Ulu Öndərimiz müasir Azərbaycan dövlətinin qurucusu və banisidir. Bu gün müstəqil siyaset həyata keçirən, dünya birliyində öz siyasi və iqtisadi çəkisiñə görə önəmlı rol oynayan Azərbaycan dövləti Heydər Əliyevin şah əsəri, xalqımıza yadigarıdır.

Dövlət o vaxt güclü və yenilməz olur, qarşısına çıxan maneələri def edə bilir ki, onun rəhbəri ile xalqı arasında sarsılmaz vəhdət, birlik mövcud əlsün. Məhz bu birlik və həmrəylik tarixin müxtəlif dönenlərində ölkəminin taleyində əvəzsiz rol oynayıb, xalqımızı başının üstünü almış bütün bələldər hifz edib qoruyub. Fenomenal biliyə, sarsılmaz iradəyə və milli ruha malik olan Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan xalqının azadlığının, müstəqil dövlətçiliyinin müqəddərətinin həll edildiyi ən ağır günlərdə öz xalqının iradəsinə, təkiddi xahişlerine cavab olaraq 1993-cü ilde ələk rəhbərliyinə qayıtmaqla respublikamızın dərin ictimai-siyasi və iqtisadi böhrandan çıxarılmışına, vətəndaş müharibəsinin qarşısının alınmasına, Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyyinin qorunmasına və möhkəmləndirilməsinə, dövlətimizin beynəlxalq aləmdə ugurlar qazanmasına nail olmuşdur. Bu, sözün əsl mənasında, “omrümün qalan hissəsini də xalqıma qurban verirəm”, - deyib, meydana atılan böyük ürkəli Vətən oğlunun öz xalqı, öz Vətəni qarşısında misilsiz fedakarlığı idi.

İyünün 15-i Azərbaycanın müasir tarixinin ən müüm gülənlərindən biridir. 25 il bundan önce yaşadığımız həmin tarixi anlarda Ulu Öndərimiz deyirdi: “Belə bir yüksək və mesliyyətli vəzifəni öz üzərimə götürərkən, birinci növbədə, Azərbaycan xalqının zəkasına, müdrikliyinə, qüdrətine güvənirəm, ar-xalanıram”. Tarix özü sübüt etdi ki, dünə şöhrətli dövlət xadimi və ustad siyasetçi Heydər Əliyevin güvəndiyi, arxalandığı bu yenilməz qüvvə qarşıya çıxan neçə-neçə qorxunc təhlükəni sovuşdurmağa, keçilməz maneələri belə dəf etməyə, həqiqətən də, qadirdir.

Məhz xalqın öz Dahi Lideri ilə birliyi, həmrəyliyi sayesinde müstəqilliymiz əbədi prosesə çevrildi və ölkəmiz davamlı inkişaf magistrallına qədəm qoydu.

Heydər Əliyev istər Azərbaycana birinci dəfə rəhbərlik etdiyi 1970-80-ci illerdə, istər Sovetlər İttifaqı rəhbərliyinə irəli çəkildiyi, is-

MÜASİR AZƏRBAYCANIN QURUCUSU, BÖYÜK TARİXİ ŞƏXSİYYƏT

Ulu Öndərimizin xilaskarlıq missiyası zəngin idarəcilik təcrübəsinə, fenomenal şəxsi keyfiyyətlərə əsaslanır

tərəsə də müstəqil Azərbaycan dövlətinin Prezidenti olduğu illərin hər anında öz doğma xalqının taleyini şəxsi taleyi hesab etmiş, xalqın qəlbində həmişə əvəzolunmaz lider kimi uca zirvəde dayanmışdır.

Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin 1992-2003-cü illəri əhətə etdiyi on illik Prezidentliyi dövrü müstəqillik tariximizə qlobal iqtisadi İslahatlar, abadlıq və quruculuq işlərinin geniş vüsət alması, daxili və xarici siyasetdə qazanılan mühüm nəticələrlə da müşayiət olunub. İstiqlalımızın bərpasının ilk illərində xalqımızın bu böyük oğlunun həkimiyətdə olmaması üzündən dərin siyasi və iqtisadi böhran içərisində çabalayan Azərbaycan qısa müddədə ayağa durmağa nail oldu. MDB məkanında, ilk dəfə olaraq, məhz Azərbaycanda torpaq İslahatı əzmlə həyata keçirildi, torpaq onun əsl sahibinə qaytarıldı, ölkənin sənaye və kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalında özəl sektorun payı iləbəl artırıldı. Özəl sektorun, sahibkarlığın inkişafına xüsusi diqqət və qayğı ilə yanaşan Ulu Öndər milli iqtisadiyyatımızın artımında bunun əhəmiyyətli rolunu gözəl bilirdi. Məhz bunun sayəsində artıq 1996-97-ci illərdən başlayaraq ölkəmiz nəinki böhranın fəsadlarını aradan götürməyə, hətta sürətli inkişaf mərhələsinə qədəm qoymağa müvəffəq oldu. Bazar iqtisadiyyatına keçidə bağlı çox böyük və mühüm tədbirlər həyata keçirildi, bu da sahibkarlığın inkişafına güclü təkan verdi.

Bəzi statistik rəqəmlər müraciət etmək kifayətdir ki, Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycanda həyata keçirilən geniş və dərin İslahatların əhəmiyyəti aydın olsun. Belə ki, 2003-cü ilde 1998-ci ilə müqayisədə ümumi daxili məhsul istehsalı 21,2 faiz, əsas kapitala yönəldilən investisiyalar 12,4 dəfə, kənd təsərrüfatının ümumi məhsulusu 18,2 faiz, neqliyyat sektorunda yükdaşımalar 33,5 faiz, pərakəndə əmtəə dövriyyəsi 86,9 faiz, xarici ticarət dövriyyəsi 2,6 dəfə yüksəldi. Yalnız 1998-2002-ci illər ərzində əhalinin nominal pul gəliri 46,8 faiz, adambaşına düşən pul gəliri 42,4 faiz, orta əmək haqqı 87,2 faiz artı. Həmin dövrə istehlak qiymətlərinin indeksi 97,2 faizi ötdü.

Heydər Əliyev qısa müddət ərzində Azərbaycanı öz vətəndaşları üçün sakitliyin, vətəndaş həmrəyliyinin, əmin-amanlığın hökm sürdüyü, demokratik təsisatların fealiyyəti üçün geniş şərait yaradıldığı bir ölkəyə, xarici və daxili investorlar üçün isə əlverişli imkanlar açan, səmərəli əməkdaşlığı hazırlıq olan bir tərəfdəşə çevirmişdir.

Azərbaycanda müstəqil dövlət təsisatının yaradılması, beynəlxalq normalara əsaslanan demokratik, hüquqi dövlət quruculuğunun əzmlə həyata keçirilməsi, vətəndaş cəmiyyətinin formalşdırılması, milli təhlükəsizliyin teminatı və yeni iqtisadi kursun müəyyənleşdirilməsi şəxsən Heydər Əliyevin xalqı qarşısındaki əvəzsiz xidmətləridir. Heydər Əliyev nəinki müstəqilliymizi qorub saxladı, onu əbadı və dönməz etdi. Zəmanın bu dahi şəxsiyyətə, onun dərin zəkasına, polad iradəsinə, zəngin təcrübəsinə və hədsiz vətən sevgisine etibar etdiyi tarixi missiyani layiqince yerine yetirməye müvəffəq oldu. Ulu Öndərimizin müstəqil Azərbaycanın prezidenti kimi on illik fealiyyəti özünün əzəmətli ifadəsini önce ölkəmizin və xalqımızın nicata qovuşmasında, geniş mənada isə müasir dövlət quruculuğu siyasetinin həyatımızın bütün sahə və istiqamətləri ni əhət etməsində, heç kimdən və heç bir ölkədən asılı olmayan, müstəqil siyaset yü-

rüdən qüdrətli Azərbaycanın təşəkkülündə, zamanın yeni çağırışlarının müvəffəqiyyətə həll edilməsində tapır.

Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan xalqı öz strateji seçimini və inkişaf yolunu - insan hüquq və azadlıqlarının ali dəyər hesab edildiyi demokratik, hüquqi və döneyəvi dövlət quruculuğu yoluunu seçdi və bu məqsədə nail olunması üçün qısa müddədə dövlət və cəmiyyət həyatının bütün sahələrində köklü İslahatlar aparıldı. Ulu Öndərimizin banisi olduğu, Onun bilavasitə rəhbərliyi ilə ərəseye getirilmiş və ümumxalq səsverməsi yolu ilə 1995-ci il noyabrın 12-də qəbul edilmiş ilk milli Konstitusiyamız, şübhəsiz ki, bütün bu İslahatların yönünü müəyyənəşdirmişdir.

Ulu Öndərimizin siyasi kursunda Ermənistanın ölkəmizə və xalqımıza qarşı təcavüzünən qarşısının alınması və ərazi bütövlüyüümüzən bərpası, ermənilərin terror və soyqırım siyaseti yürütdüyünün bütün dünyaya çatdırılması son dərəcə mühüm yer tuturdu. Cəbhədə atəşkəsin əldə olunması Azərbaycanda milli ordu quruculuğu prosesini süreləndirməyə, ölkəmizin iqtisadi və hərbi potensialını gücləndirməyə imkan verdi. Heydər Əliyevin Azərbaycanda ali hakimiyətə qayğısına qədər bunlar yox dərəcəsində idi. Ümummilli Liderimiz iqtisadiyyatımızı inkişaf yoluna salmaqla və hərbi-müdafie, maddi-texniki bazanı möhkəmləndirmək xalqımızın inamını və döyük ruhunu özüne qaytarıdı. O, dünyının aparıcı dövlətləri ilə mü-

nasibələri tarazlaşdırmağa nail oldu. Ermənistanın Azərbaycana təcavüz etdiyini, soyqırım və terror siyaseti yürütdüyünü dünənaya çatdırmaq üçün xarici ölkələrə, o cümlədən, BMT Təhlükəsizlik Şurasının daimi üzvü olan dövlətlərə səfərləri zamanı elində xəritə yorulmadan diplomatik bacarığını işə saldı. Ən mötəber beynəlxalq tribunalardan Ermənistanın ifşası üçün maharətlə istifadə etdi. Bununla da, Ermənistanın təcavüzkar dövlət olduğunu ATƏT-in Lissabon summitində, Avropa Şurasında və digər beynəlxalq təşkilatlar, eləcə də, əksər dünya dövlətləri tərəfindən etiraf və qəbul edilməsinə nail oldu.

Təsadüfi deyil ki, müasirləri, dönyanın aparıcı dövlətlərinin başçıları və görkəmli ictimai-siyasi xadimləri Heydər Əliyevi zəmanəmizin canlı efsanesi kimi qəbul edib ehtiram bəsləyiblər.

Bu gün ölkəmizin hər bir güşəsində, iqtisadi və siyasi həyatımızın hər bir sahəsində sürətli inkişaf və tərəqqi müşahidə olunur. Respublikamızda yaşayan hər bir vətənpərvər insan Azərbaycan vətəndaşı olduğu üçün fəxr edir. Əsası Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş ölkəmizin milli inkişaf strategiyası Prezidentimiz İlham Əliyevin idarəcilik məhərəti sayesinde xalqımızın davamlı tərəqqidə olan bugünü və firavan gələcəyini təmin edir. Ölkəmizin hazırda nail olduğu bütün uğurların əsasları və gələcək inkişaf perspektivləri birbaşa Ümummilli Lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır.

Məktəbin pedaqoji kollektivinin, vəlidəynlərin və şagirdlərin iştirak etdikləri mərasimdə "İki sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə məzunları təbrik etdi, onlarla ali məktəblərə qəbul imtahanlarında uğurlar arzuladı.

Azerbaycanda təhsilin inkişafı ilə bağlı həyata keçirilən dövlət siyasetindən danışan V. Rəhimzadə bildirdi ki, bu gün ölkəmizdə həyatın bütün sahələri kimi, təhsilin inkişafına da xüsusi önəm verilir. Yeni-yeni məktəb binaları tikilir, xaricdə təhsil alan azərbaycanlı tələbələrin, beynəlxalq olimpiadalarда qalib adını qazanan şagirdlərimizin sayı ildən-ildən artır. Təbii ki, bu uğurların qazanılması Prezident İlham Əliyevin təhsilin inkişafına göstərdiyi diqqət və qayğıdan irəli gəlir. "Zəngi" Liseyi de respublikamızın qabaqcıl təhsil ocaqlarından biridir. Özünəməxsus fəaliyyəti ilə seçilən liseyin nailiyətləri ildən-ildən daha da artır.

Tədbirdə Nizami rayon icra hakimiyyətinin nümayəndəsi Tariylə Hüseynov, valideynlər, liseyin müəllimləri, ötən illərdə yüksək nəticələr əldə etmiş məzunlar və digər çıxış edənlər "Zəngi" Liseyinin qazandığı uğurlardan danışdılar, onbirincilərə qəbul imtahanlarının ikinci mərhələsində müvəffə-

"Zəngi" Liseyində son zəng mərasimi

İyunun 14-də Bakının Nizami rayonundakı "Zəngi" Liseyində son zəng günü ilə əlaqədar bayram tədbiri keçirildi

qiyyətlər arzuladılar.

Çıxış edənlər bildirdilər ki, "Zəngi" Liseyi bu tədris ilində də yüksək nailiyətlər qazanıb. Bu il qəbul imtahanlarının birinci mərhələsində liseyin 24 şagirdi 600, 28 nəfəri isə 500 baldan artıq nəticə göstəriblər. 6 nəfər şagird yüksək balla Türkiyənin, 1 nəfər isə İngiltərənin ali məktəblərinə qəbul olunub. Ümumilikdə, bu il liseyi 130 məzun bitirir. İl ərzində liseyin bir şagirdi Respublika Fənn Olimpiyadasının, iki müəllimi isə qrant layihələrin qalibi olublar.

"Zəngi" Liseyinin direktoru Bayram Heydərov rəhbərlik etdiyi təhsil ocağının fəaliyyətindən söz açdı. Cari tədris ilində fərqlənən şagirdləri, xüsusi təbrik edən liseyin direktoru bu il məzun olan 130 şagirdin hamisini ali məktəblərə qəbul imtahanlarında yüksək nəticələr göstərəcəyinə ümidi var olduğunu bildirdi.

Mərasim şagirdlərin ifasında maraqlı bayram programı ilə başa çatdı.

**Şəfiqə Dadaşova,
"İki sahil"**

Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti Azərbaycan xalqını 15 iyun - Milli Qurtuluş Günü və Ramazan Bayramı münasibətilə təbrik edir!

“Heydər Əliyev və tarixi qayıdış”

Suraxanı rayonunda 15 İyun - Milli Qurtuluş Günü münasibəti ilə bu mövzuda konfrans keçirilib

Suraxanı rayonunda 15 İyun Milli Qurtuluş Günü münasibəti ilə səsli tədbirlər keçirilir. Növbəti tədbir - “Heydər Əliyev və tarixi qayıdış” mövzusunda konfrans Suraxanı rayon Heydər Əliyev Mərkəzi, Milli Məclisin Hüquq Siyasəti və Dövlət Quruculuğu Komitəsi, Suraxanı rayon icra hakimiyyəti və YAP Suraxanı rayon təşkilatı tərəfindən təşkil olunub. Tədbir iştirakçıları əvvəlcə rayondakı Ümummilli Liderin Heydər Əliyev Parkında ucaldılan Heydər Əliyev abidəsinə ziyarət edib, önnüñə gül dəstələri düzüb-

lər.

Daha sonra tədbir iştirakçıları Suraxanı rayonu Heydər Əliyev mərkəzi ilə, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin xatirəsinə həsr olunmuş poçt markaları və kitab sərgiləri ilə tanış olub, mərkəzin sifarişi ilə hazırlanmış “Xilaskar” filminə baxıblar.

Dövlət himni səsləndirildikdən sonra konfransı giriş sözü ilə açan Suraxanı rayon icra hakimiyyətinin başçısı İlqar Abbasov qeyd edib ki, Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin 1993-cü il iyunun 15-də Ali Sovetin sədri seçilməsi xalqımızın qurtuluş və qəhrəman-

lıq tarixidir: “Xalqın arzu və təkidli tələbi ilə 1993-cü ildə ikinci dəfə siyasi hakimiyyətə gələn Ulu Önder əldə etdiyi müstəqilliyini itirmek təhlükəsi qarşısında olan Azərbaycanı düşdürüyən ağır vəziyyətdən, qardaş qırğıından qurtarmaq üçün qısa zamanda təxirəsalınmaz və qətiyyətli tədbirlər gördü. Ulu Önder dövlət idarəciliyi sahəsində qazandığı zəngin təcrübə ilə fitri istedadını birləşdirərək, ölkədə möhkəm və dönməz sabitlik yaratdı, qeyri-qanuni silahlı dəstələri tərkisələ etdi, xarici müraciətə cəhdinin qarşısını aldı, atəşkəsə nail oldu”.

İ. Abbasov onu da bildirdi ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasəti bu gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Möhtərəm Prezidentimiz Cənab İlham Əliyev Ulu Önderin siyasetini yaradıcı şəkildə həyata keçirərək, sürətə dəyişən müasir dünyada Azərbaycan dövlətinin və xalqının maraqlarını uğurla müdafiə edir, ölkənin ərazi bütövlüyünün bərpası və təhlükəsizliyinin təmin olunması istiqamətində çox mühüm və təleyüklü addımlar atır.

Konfransda çıxış edən Milli Məclisin Hüquq Siyasəti və Dövlət Quruculuğu Komitəsinin sədri Əli Hüseynli qeyd edib ki, müasir Azərbaycanda dövlət quruculuğu ilə yanaşı, ümumilikdə, dövlətçiliyin inkişafı Ulu Önderin adı ilə bağlıdır. 1995-ci ilin noyabrında ümumxalq səsverməsi yolu ilə qəbul olunmuş konstitusiyamızın müəllifi, məhz Ümummilli Lider Heydər Əliyevdir. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında yüz illər boyu bəşəriyyətin əldə etdiyi mütəəqqi dəyərlər fundamental hüquq və azadlıqları öz ekşini tapmışdır.

Ə.Hüseynli bildirib ki, Ulu Önderin ən böyük nailiyyət hesab etdiyi hadisə Azərbaycanın müstəqilliyi, ən çox vurğuladığı və diqqət verdiyi vezifə isə müstəqilliyin dönməzliyinin təmin edilməsi idi. Azərbaycanın öz maraqlarına uyğun işlənib-hazırlanmış müstəqil siyasi kursu da Heydər Əliyevin əsəridir. Bu gün də həmin kurs böyük uğurla davam etdirilir.

Konfransda çıxış edən Milli Məclisin deputatları Rafail Cəbrayılov, Fəzail Ağamalı, Sevinc Fətəliyeva, Ağacan Abiyev, Yeni Azərbaycan Partiyası Suraxanı rayon təşkilatının sədri Vüqar Seyidov qeyd ediblər ki, Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri, Ulu Önder Heydər Əliyevin 1993-cü ilin iyununda Bakıya gəlişi Azərbaycanı qurtuluşa, xilasa və müstəqil dövlətçiliyə aparan yolun başlanğıcı kimi tarixə düşmüşdür. Bu Dahi İnsanın adı Azərbaycan xalqının rəmzinə, əməlləri isə hünər timsalına çevrilib. Həyat və fəaliyyəti doğma xalqına və torpağa məhəbbət, sədəqət meyarı olub.

Sonda Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri, Ulu Önder Heydər Əliyevin zəngin irsinin öyrənilməsi məqsədi ilə rayonun tam orta məktəblərində təhsil alan 9-11-ci sinif şagirdlərinə “Heydər Əliyev və müasir Azərbaycan tarixi” mövzusunda keçirilən açıq dərslerin tədrisində fərqlənən müəllimlər, rayonun ictimai həyatında fərqlənən bir qrup şəxs rayon icra hakimiyyəti başçısı tərəfindən Fəxri Ferman, Ulu Önder Heydər Əliyevin anadan olmasının 95-ci ildönmü münasibəti ilə məktəblilər arasında keçirilmiş inşa yazı və rəsm müsabiqəsində fərqlənən şagirdlər isə Təşəkkürnamə ilə təltif olunublar.

ZÜMRÜD BAYRAMOVA

AZERSUN

Azərsun Holding
Azərbaycan xalqını müqəddəs
Ramazan bayramı münasibatla
təbrik edirik!

Yeni Azərbaycan Partiyası Binaqədi rayon təşkilatının inzibati binasında təşkilatın baş təlimatçısı, Binaqədi Bələdiyyəsinin üzvü Kubra Əliyarlının sayca ikinci kitabı olan "Sözün hikməti" adlı kitabının təqdimat mərasimi keçirilib.

Təqdimat mərasimini giriş sözü ilə açan YAP Binaqədi rayon təşkilatının sədri, kitabın öz müəllifi Ramiz Göyüşov Kubra Əliyarlının uğurlu ictimai-siyasi və yaradıcılıq fəaliyyətindən et-

YAP Binaqədi rayon təşkilatında "Sözün hikməti" adlı kitabın təqdimatı keçirilib

haqqında məlumat verib. Bildirici, bu kitab 300-dən artıq aforizmi əhətə edir. Aforizmlərin, hikməti sözlərin insan həyatındaki ciddi maarifləndirici rolundan danışaraq, sözün nə qədər qiymətli və dəyərli bir xəzine olduğunu xüsusi vurğulayıb. Müəllif yaradıcılıq fəaliyyətini bu və ya digər janrlarda bundan sonra da davam etdir-

bu qədər yüksək səviyyədə tərənnüm etdirməsinin təqdirləyiq olduğunu söyləyib. Bu cür yaradıcı və istedadlı gənclərin bütün gənclərimizə örnək olduğunu diq-qətə çatdırıb.

YAP Binaqədi rayon təşkilatının şura üzvü, 83 nömrəli məktəb-liseyin direktoru Nəbi Mahmudov çıxış edərək, gənclərin yaradıcılığı, ədəbiyyata maraqla yanaşmalarının və öz istedadları üzərində çalışaraq, onu daha da inkişaf etdirmələrinin vacibliyini bildirib. O, müəllifi təbrik edərək, ona yaradıcılıq uğurları arzulayıb.

Binaqədi Bələdiyyəsinin sedri Sitarə Cabbarlı gənclərin uğurlarının digər yaradıcı gənclərə əsl stimul olduğunu və bu cür kitabların ərsəyə gəlməsinin böyük zəhmət hesabına başa gəldiyini diq-qətə çatdırıb. K.Əliyarlını ictimai-siyasi həyatda yaxından tanıdığını-

nı, eyni zamanda, onun yaradıcı bir genç olduğunu vurğulayıb.

Şair Adil Həmidov müəllifi bir neçə şeir parçası səsləndirməklə təbrik edərək, ona yaradıcılıq uğurları arzulayıb. O, müəllifi öz üzərində daim çalışan, savadlı, bilikli bir insan kimi tanığını və fəaliyyət göstərdiyi digər sahələrdə olduğu kimi, yaradıcılıq sahəsində də daha böyük zirveləri fəth edəcəyinə əminliyini bildirib.

Bilecəri Bələdiyyəsinin sədri müavini Samirə Həsənova da çıxışında müəllife ən xoş arzularını bildirərək, onun yeni kitabının oxucular tərəfindən maraqla qarşılanacağına ümidi var olduğunu qeyd edib.

Tədbirdən sonra xatire şəkli çəkdirilib. Kitabların imzalanması mərasimi keçirilib.

ZÜMRÜD

rəcəyini bildirib ve göstərilən dəstəyə görə, tedbir iştirakçılarına təşəkkürünü çatdırıb.

YAP Binaqədi rayon təşkilatının şura üzvü, 284 nömrəli tam orta əməmtəhsil məktəbinin direktoru, fəlsəfə doktoru Nizami Novruzov kitabdakı çox böyük İlahi sevgidən bəhs edib. Gənc bir yazar Kubra Əliyarlının aforizmlərində İlahi sevgini və İlahi ədaləti

mənimini ifadə edib. Yaradıcılıq fəaliyyətin istedad tələb etdiyini və bu xoşbəxtliyin işsə hər kəse nəsib olmadığını vurğulayaraq, müəllife uğurlar arzulayıb.

Tədbirdə çıkış edən "Sözün hikməti" kitabının müəllifi Kubra Əliyarlı kitabı ərsəyə gəlməsi

Bayram günləri ərzində banklar gücləndirilmiş iş rejimində çalışacaq

Ramazan bayramı və Milli Qurtuluş Günü ilə əlaqədar olaraq cari il iyunun 15-19-da Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının (MBNP) tövsiyəsi ilə banklar gücləndirilmiş iş rejimində fəaliyyət göstərəcək.

MBNP-

nin mətbuat xidməti in d e n AZERTAC-a bildiriblər ki, bayram günləri ərzində ölkə

Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası

vətəndaşları və qonaqların valyuta mübadiləsi xidmetlərindən rahat faydalana bilmələri üçün 22 bankın 57 filial və şöbəsi müştərilərə xidmət göstərəcək. Bankların Bakı şəhərində yerləşən 8 filial və şöbəsi isə 24 saat çalışacaq. Palatanın əməkdaşlarından ibarət olan xüsusi monitoring qrupu bayram günlərində, həmçinin fəaliyyət göstərək yarana bilecək hər hansı problemlə əlaqədar ölkə vətəndaşlarının və qonaqların müraciətlərini qəbul edəcək. Qeyri-iş günləri ərzində valyuta mübadiləsi əməliyyatlarını gücləndirilmiş iş rejimində həyata keçirəcək bankların filial və şöbələrinin siyahısı palatanın rəsmi internet sahifəsində yerləşdirilib.

Coca-Cola®

Azərbaycan xalqını
MÜQƏDDƏS RAMAZAN BAYRAMI
münasibəti ilə təbrik edir.
Hər bir ailəyə bol ruzi-bərəkət və
bayram sevincini paylaşmayı
arzulayıraq.

15 iyun 2018-ci il

Mətbuatdan məlum olduğu kimi, "Soros" fondu Azərbaycanda fəaliyyətlərini dayandırılmış bir səra qəzetlərə və onların baş redaktorlarına maliyyə yardımaları ayırib. Ayrılan vəsait hesabına "Media klubu" adlı qondarma bir qurum yaradılıb. Sual yaranır: xarici təşkilatlardan maliyyə yardımını hesabına çap məlumatlarını istehsal etmək qanuna zidd deyilmi? Söhbət etdiyimiz müsahibərimiz xarici maliyyə yardımaları hesabına qəzət təsək etmək və qurum yaratmağın yolverilməz olduğunu bildirdilər.

Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqının sədri, Mətbuat Şurasının sədr müavini Müşfiq Ələsgərli:

- "Media klubu" yaradanlar ilk açıqlamalarını tənqidlə başlayıblar. Azərbaycanın peşəkar media qurumlarını, media mühətəni, media təmsilçilərini tənqid və təhqirle başlayıblar fealiyyətə. 20-25 il öncən ovqatı ilə yaşayırlar, hər şeyi qara rəngdə görürler, bütün inkişafı kölgəyə almağa çalışırlar. Əger normal tənqid kursu tutsalar, bəlkə də anlaşıillardılar. Məsələ ondadır ki, tənqid etmək xatirinə mövcud olmayan faktlardan istifadə edirlər. Maraqlıdır ki, Azərbaycan mediası və hökuməti adına səsləndirdikləri səhvleri, yanlışları zamanında

özləri ediblər. Azərbaycan mediası və hökuməti adına yazmaq istədikləri səhvler və yanlışlar onların özlərinə aiddir. Məsələn, Azərbaycan mediasında korrupsiya halından danışırlar. Axi hamının bildiyi faktdır ki, bütün postsovet məkanında "Soros" fondu, məhz Azərbaycanda grant yeyənlərin maximasiyaları ilə bacarmayıb, öz strukturunu bağlamaq məcburiyyətində qaldı. Həmin vaxt bu strukturun rəhbərliyində olan Mehman Əliyev və Arif Əliyev ən biabırçı şəkildə media nümayəndələrinin ittihamlarına məruz qaldılar və deməyə söz tapmadılar. İndi bu şəxslər "Media klubu" yaradılar, özlərinin yol verdikləri xətləri "Media klubu"nın dili ilə Azərbaycanın adına yazırlar. Bu və digər onlarla fakt, deməyə əsas yaradır ki, bunların niyyəti xoş deyil. Ona görə də, qınamalıdırlar. Mehman Əliyev gör kimlərlə "Media Klubu", media siyaseti qurur?! Açıq Elmdar Əliyevin, Əvəz Zeynallınin, Elhur Məhərrəmlinin, Azər Qaramanlıının və bu qondarma təsisatda təmsil olunanların saytlarına baxın. Onların az qala hər bir yazısı cinayət məsuliyəti doğuracaq həddədir. Fikirləşmirməli ki, buna Azərbaycan cəmiyyəti necə baxır?

AtaBank

Ramazan
Bayramınız
mübarək

**"AtaBank" ASC
Sizi Müqəddəs Ramazan bayramı münasibətlə
təbrik edir.**

"Qanunazidd hallara qarşı ciddi ölçü götürməlidirlər"

*"Soros" fondunun kimə və nəyə xidmət
etdiyi hər kəsə yaxşı məlumdur"*

**"Xalq Cəbhəsi" qəzeti
baş redaktoru Elçin Mirzəbəyli:**

- Azərbaycanda ənənəvi olaraq mətbuatın inkişafına və mediadakı proseslərin xarici dairələrin elində oyuncağa çevrilmesine cəhd göstərən bir qrup şəxsin fealiyyəti neticəsində "Media klubu" ortaya çıxıb. Adını da çox düzgün qoyublar. Çünkü klub formatından uzağa getməyəcək bir layihədir. Azərbaycanda özüne hörmət edən, ölkəmizin maraqlarını üstün tutan, mediadakı peşəkarlıq prinsiplərinə önem verən peşəkar jurnalistlərin heç biri bu prosesə dəstək verməyiblər və verməyəcəklər. Vaxtılı eyni adamlar Azərbaycan Mətbuat Şurasının formallaşması prosesine də mane olmağa çalışıblar. Həmin dövrde mətbuatın uzaqqorən nümayəndələri və baş verən hadisələrin mahiyyətini dərk edən insanlar bu marginal qrupların mediada üstünlüyü ələ almasına imkan vermədilər. Mütəmadi olaraq, dedi-qodu xarakterli informasiyalarla Azərbaycan mətbuatında öz mövqelərini qoruyub-saxlamağa cəhd göstərən və nə peşə prinsipinə, nə də milli maraqlara əməl etməyen insanlar ölkə mətbuatında söz sahibi ola bilməzler. Məsələnin mahiyyəti, eslinde, göz önündədir. Biz bu prosesləri yaşamışq. Baş verən hadisələrin hər biri gözlerimizdən keçib. Bu insanların Azərbaycan mətbuatının adı toplantıda beynəlxalq təşkilatların məktublarını az qala özləri üçün konstitusiya müdədələri kimi oxuduqlarının şahidi olmuşuq. Bütövlükde, bu adamların Azərbaycan mətbuatının milli maraqlara xidmət etməsinə necə maneçilik yaratmağa cəhd göstərməsinin şahidi olmuşuq. Xarici dairələrdən grant hesabına aldıqları vəsaitlərlə ölkədə jurnalistikən, konkret olaraq, media siyasetinin ayrı-ayrı xarici dairələrin elində olmasına cəhd göstərdiyinin, bu istiqamətdə addımlar atıldıqının şahidi olmuşuq. Bu qara-qışqırqılıq, hay-küçülük, aqressiya, bütövlükdə şəntaj, təhdid yolu ilə ayaq üstüdə media siyasetinə təsir göstərmək cəhdələri bizim gözümüzün önündə baş verib. Təəssüf ki, bu keçmiş yaşımuşq. Hesab etmirəm ki, bu adamların köhnə layihəsi uğur qazanacaq. Hərçənd, onlara bu istiqamətdə dəstək verən insanların da iflasa uğrayacağına düşünürəm. Hesab edirəm ki, mətbuatımız doğru bir yoldadır və konseptual əsaslarla özünün inkişaf yolunu seçib. Bu gün Azərbaycan mediası əvvəlkindən daha peşəkardır və milli maraqlarını müdafiə etmək iqtidarındadır. Media bu gün dəha analitik təfəkkürə malik olan insanların apardığı informasiya siyasetinin təsiri altındadır.

**"Paralel" qəzeti
baş redaktoru
Tapdıq Abbas:**

- "Soros" fondunun kimə və nəyə xidmət etdiyi hər kəsə yaxşı məlumdur. Bu fond, adətən, ayrı-ayrı ölkələrdə inqilab hazırlayıb, həyata keçirməklə məşhurlaşır. O da məlumdur ki, bu fond artıq xeyli vaxtdır ki, Azərbaycanda fəaliyyətini dayandırır. Belə olan halda, ölkədə fəaliyyətini dayandırılmış mətbu organlarına və baş redaktorlara maliyyə yardımını ayırib, onların fəaliyyətini bərpa etmək və "Media Klubu" kimi lazımsız qurum yaratmaq heç də fondun xoş məramından xəber vermir. Fondun maliyyə yardımını ayırdığı media organlarının sırasına diqqət yetirdikdə, onların əksəriyyətinin Azərbaycanda yaranmış mövcud sağlam media mühitində yanlış mövqə tutmadıqları üçün iflas etdiklərini də bilirik. Buna görə də, xaricdən ayrılan maliyyə yardımını ilə ölkəmizdə fəaliyyətini bərpa etməyə hazırlaşan və xaricdən idarə olunan media organlarının ölkəmizdə fəaliyyət göstərməsi qüvvədə olan mövcud qanunlarımıza tam ziddir və müvafiq dövlət organları bu cür qanuna zidd hallara qarşı ciddi ölçü götürməlidirlər.

GÜLYANƏ

Uşaqların hüquqlarının müdafiasına dair BMT sənədləri

BMT Baş Məclisinin 3 dekabr 1986-ci il tarixli 41/85 sayılı qətnaməsi ilə qəbul edilmiş Uşaqların, xüsusiilə, onlara milli və beynəlxalq səviyyədə tərbiyə verilərkən və övladlığa götürülərək müdafiasına və əmin-amanlığına dair sosial və hüquqi prinsiplər haqqında Beyannaməsi ilə 24 maddə şəklində prinsiplərin irəli sürülməsi kifayət qədər müsbət addım kimi qiymətləndirilməlidir. Beyannamənin 1-ci maddəsində qeyd edilir ki, hər bir ailənin və uşağın əmin-amanlığına birinci dərəcəli diqqət yetirilməlidir. 2-ci maddədə isə göstərilir ki, uşağın əmin-amanlığı ailənin əmin-amanlığından asıldır.

Növbəti beynəlxalq sənəd kimi 5 may 1990-ci il BMT-də uşaqların mənafeyi namine yüksək seviyyədə keçirilən Ümumdünya görüşündə qəbul olunmuş "Uşaqların salamatlığını, müdafiasının və inkişafının təmin edilmesi haqqında" Ümumdünya Beyannaməsidir. AR Beyannaməye AR Milli Məclisinin 21 iyul 1993-cü il tarixli qərarı ilə qoşulmuşdur. Beyannamənin 2-ci maddəsində birbaşa qeyd edilir ki, uşağın əmin-amanlığı ailənin əmin-amanlığından asıldır. 7-ci maddənin teleblərinə görə, hökumətlər uşaqların qayğısına qalan milli xidmətlərin səmərəliliyini müəyyən etməli və müvafiq tədbirləri nəzərdən keçirməlidirlər.

N.Adilov yazır: "Beyannamənin mühüm istiqamətlərindən biri də bura da kifayət qədər problemlərin göstəriləməsi və onların aradan qaldırılması istiqamətində addımların müəyyənləşdirilməsidir. Bele ki, Beyannamənin "Problemlər" adlanan bölməsinin 4-7-ci maddələrində qeyd edilir ki, hər gün bütün dünyada çoxlu sayıda uşaqlar onların böyüyüşünə və inkişafına mane olan tehlükələrlə üzləşirler. Mühərbiyən, zorakılığın, irqi ayrı-seçkiliyin, aparteidin, təcavüzün, xaricdən işğalın və ilhaqın qurbanı kimi, qaćqın və öz yerlərindən köçürülen, öz evlərini, ailəsini tərk etmək məcburiyyətində qalmış uşaq kimi; elil kimi; yaxud da səhələnkarlığın, qəddarlığın və istismarın qurbanı kimi onlar saysız-hesabsız əzab-əziyyətlərə məruz qalırlar. Hər gün milyonlarda uşaq yoxsullüğün fəlakətli nəticəsindən və iqtisadi böhran dan-açıqdən, evin yoxluğundan, epidemiyadan, savadsızlıqdan, etraf mühütün pisləşməsindən əziyyət çəkirlər. Onlar xarici borc la bağlı problemlərin ağır nəticələrindən, habelə, inkişaf etməkdə olan dövlətlərdə, xüsusiilə, da ha az inkişaf etmiş dövlətlərdə sabit və daimi inkişafın olmamasının nəticələrindən əziyyət çəkirlər. Hər gün 40000 uşaq yarıç-yaritox yaşamaqdan, xəstəlikdən, o cümlədən, qazanılmış immun çatışmaqlı sindromundan (QİCS), təmiz suyun olmamasından və sanitariya şəraitinin pis olmasından, habelə, narkomanlıqla bağlı problemlərin nəticələrindən hələk olur."

Beyannamənin "Vəzifələr" adlanan 10-17-ci bəndlərində qeyd edilir ki, uşaqların sağlamlığıının və qidasının yaxşılaşdırılması birinci dərəcəli vəzifəsidir. O, habelə, bu gün həll ediləsi mümkün olan məsələdir. Hər gün on minlərlə oğlan və qızın həyatı

xilas edilə bilər, bele ki, onların ölüm səbəbləri tamamilə aradan qaldırılara bilər.

Nəhayət, qeyd edilən məsələləri xüsusi qeyd edərək, Beyannamənin "Öhdəliklər" adlanan 18-20-ci maddələrində 10 benddən ibarət öhdəlik müəyyən edilmişdir. Məsələn, Uşaq Hüquqları haqqında Konvensiymanın ratifikasiya edilməsinə və həyata keçirilməsinə koməklik; uşaqların sağlamlığının möhkəmləndirilməsi, doğuşdan əvvəl tibbi yardımın göstərilməsinə təmin edilməsi, körpə və uşaq ölümünnün səviyyəsinin aşağı salınması;aclığın, yarıac-yantox yaşamanın qarşısının alınmasına yönəlmüş tədbirlər vasitəsi ilə uşaqlıq dövrünün ən münasib yüksəlşinivə inkişafının təmin edilmesi; qadının rolinin və vəziyyətinin möhkəmləndirilməsi; ailənin roluna hörmət bəslənilməsinə və uşaqlıq çağlarından gənclik çağına qədər uşaqların qida ilə təmin olunmasında və müalicəsində valideynlərin səylərinə komək edilməsi; savadsızlığın seviyəsini aşağı salan, mənşeyindən və cinsindən asılı olmayaraq, bütün uşaqlara təhsil almaq imkanları verən və bu uşaqları əmək fəaliyyətinə hazırlayan, bütün həyatı boyu onların təhsil almasına (məsələn, peşə hazırlığı yolu ilə) və əlverişli mədəni və sosial şəraitin kəməyini hiss edərək uşaqların kamilliye çatmasına imkan verən programların həyata keçirilməsi; xüsusən, ağır vəziyyətdə yaşayan milyonlara uşaqların - aparteid və ya təcavüz qurbanlarının, yetimlərin və baxımsız uşaqların, əmək məqrantlarının uşaqlarının və amansız davranışın qurbanı olan əlverişsiz sosial şəraitdə yaşayın və istismara məruz qalan uşaqların ağır vəziyyətinin yüngüləşdirilməsi; uşaqları mühərabə fəlakətdən qorumaq və hər yerde uşaqların dinc və tehlükəsiz geləcəyini təmin etmək üçün geləcəkde silahlı münəaqişlərin qarşısını almaq üçün tədbirlər görülməsi; uşaqların daha da tehlükəsiz və ekoloji cəhətdən sağlam geləcəkde yaşaması üçün etraf mühitin qorunması üçün birgə tədbirlər həyata keçirilməsi; yoxsulluga qarşı qlobal hücumun genişlənilmesi.

Bu sahədə mühüm beynəlxalq sənədlərindən biri də, BMT Baş Məclisinin 14 dekabr 1974-ci il tarixli qətnaməsi ilə qəbul edilmiş Qadın və uşaqların fəvqələde hallarda, silahlı münəaqişlər dövründə müdafia haqqında Beyannamədir. 6-benddən ibarət Beyannamə bu sahədə uşaqların hüquqlarının müdafiası birə bərə səmərəliliyi məhdələri eks etdirir.

Mülliñin fikrincə, 1919-cu ildə yaradılan və 1946-ci ildən BMT-nin ilk ixtisaslaşdırılmış təsisatı kimi fəaliyyət göstərən BƏT bir səra istiqamətlərde geniş normayaradıcılıq fəaliyyəti ilə beynəlxalq normativ bazanın zənginləşdirilməsində xüsusi çəkiyə malikdir.

Uşaq hüquqlarının müdafiasından danışıklarən bir səra digər sənədlərin də qeyd edilməsi təqdiqat üzrə əhəmiyyətli hesab edilə bilər. Məsələn, 1995-ci il tarixli Turizmdə uşaqların seksual istismardan müdafiası haqqında San-Vincent Beyannaməsində Uşaq Hüquqları haqqında 1989-cu il Konvensiyasının 34-cü maddəsinə uyğun olaraq, turizmdə uşaqların seksual istismarının qarşısını almaq üzrə 10 tövsiyə eks olunmuşdur.

Regional əməkdaşlıq uşaq hüquqlarının müdafiasında də xüsusi yere

malikdir. Regional əməkdaşlıqdan danışarken, V.A.Kartaşkin haqlı olaraq göstərir ki, regional əməkdaşlıq universal əməkdaşlıq formasını tamamlayıb, bir sıra hallarda isə əsas hüquq və azadlıqları daha səmərəli təmin edir.

Regional əməkdaşlıqdan danışarken, Avropa Şurası çərçivəsində qəbul edilmiş bir sira spesifik sənədlər də qeyd edilməlidir. Məsələn, Avropa Şurası Parlament Assambleyası və YUNISEF 1996-ci il yanvar ayında Uşaq Hüquqları üzrə Avropa Strategiyasını qəbul etmişdir. 1998-ci ilin may ayında Avropa Şurası Nazirlər Komitəsi tərəfindən Uşaqların maraqları nəzərə alınmaqla siyasetin formallaşması Proqramı qəbul edilmişdir.

Bu sahədə regional çərçivədə qəbul edilmiş mühüm beynəlxalq sənədlərindən 2002-ci il oktyabr ayının 7-de Kişinyov şəhərində imzalanmış yetkinlik yaşına çatmayanların öz daimi yaşadıqları dövlətlərə qaytarılması məsələlərində MDB-nin iştirakçısı olan dövlətlərin əməkdaşlığı haqqında Sazişdir.

N.Adilov qeyd etdiyi kimi, sazişin 2-ci maddəsində qeyd edilir ki, tərəflərin səlahiyyətli orqanları sorğu əsasında himayəsiz qalmış yetkinlik yaşına çatmayanların axtarışının həyata keçirilməsində və bu şəxslərin daimi yaşayış yeri olan dövlətlərə qaytarılmasında bir-birinə yardım edirlər. İxtisaslaşdırılmış müəssisədə yerləşdirilmiş yetkinlik yaşına çatmayan şəxsin cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsi və ya hökmün icrası üçün digər dövlət tərəfindən axtarışda olduğunu müəyyən etdiğinde, o, beynəlxalq müqavilələrdə nəzərdə tutulan qaydada və şərtlərə həmin dövləte verile bilər. Himayeçilik və qəyyumluq üzrə valideynlər həmçinin qaydada və şərtlərə həmin dövlətə qaytarılması.

N.Adilov qeyd etdiyi kimi, sazişin 2-ci maddəsində qeyd edilir ki, tərəflərin səlahiyyətli orqanları sorğu əsasında himayəsiz qalmış yetkinlik yaşına çatmayanların axtarışının həyata keçirilməsində və bu şəxslərin daimi yaşayış yeri olan dövlətlərə qaytarılmasında bir-birinə yardım edirlər. İxtisaslaşdırılmış müəssisədə yerləşdirilmiş yetkinlik yaşına çatmayan şəxsin cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsi və ya hökmün icrası üçün digər dövlət tərəfindən axtarışda olduğunu müəyyən etdiğinde, o, beynəlxalq müqavilələrdə nəzərdə tutulan qaydada və şərtlərə həmin dövlətə qaytarılması.

N.Adilov qeyd etdiyi kimi, sazişin 2-ci maddəsində qeyd edilir ki, tərəflərin səlahiyyətli orqanları sorğu əsasında himayəsiz qalmış yetkinlik yaşına çatmayanların axtarışının həyata keçirilməsində və bu şəxslərin daimi yaşayış yeri olan dövlətlərə qaytarılmasında bir-birinə yardım edirlər. İxtisaslaşdırılmış müəssisədə yerləşdirilmiş yetkinlik yaşına çatmayan şəxsin cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsi və ya hökmün icrası üçün digər dövlət tərəfindən axtarışda olduğunu müəyyən etdiğinde, o, beynəlxalq müqavilələrdə nəzərdə tutulan qaydada və şərtlərə həmin dövlətə qaytarılması.

Bu sahədə digər beynəlxalq sənəd 15 oktyabr 1975-ci il tarixdə Strasburg şəhərində imzalanmış nikahdanən uşaqların hüquqi statusu haqqında Avropa Konvensiyasıdır. Konvensiyanın 2-ci maddəsində qeyd edilir ki, nikahdanən doğulmuş uşaqın hemin anadan mənsubiyəti, müstəsna olaraq, uşaqın doğum faktı ilə müəyyən edilir. 3-cü maddənin tələblərinə görə, nikahdanən doğulmuş uşaqın hemin atadan mənsubiyəti könlüllü etiraf və ya məhkəmənin

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fonduun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiası, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

qərarı əsasında təsdiq, yaxud müəyyən edilir. 5-ci maddədə qeyd edilir ki, uşaqın, məhz bu atadan mənsubiyətinin müəyyən edilməsi ilə əlaqədar işlər üzrə atlığı təsdiq və ya inkar etməyə imkan verən elmi sübutlar baxılmalıdır üçün qəbul edilməlidir. 6-ci maddədə göstərilir ki, nikahdanən doğulmuş uşaqın valideynlərinə nikahdan doğulmuş uşaqın baxılmasına oxşar şəkildə baxmaq vezifəsi qoyulmalıdır. 9-cu maddədə qeyd edilir ki, nikahda kənar doğulmuş uşaq nikahdan doğulmuş uşaqın valideynlərinə nikahdan doğulmuş uşaqın atası və anası arasında nikahın bağlanması həmin uşaq nikahdan doğulan uşaq hüquqi statusunu verir.

N.Adilov qeyd etdiyi kimi, sazişin 2-ci maddəsində qeyd edilir ki, tərəflərin səlahiyyətli orqanları sorğu əsasında himayəsiz qalmış yetkinlik yaşına çatmayanların axtarışının həyata keçirilməsində və bu şəxslərin daimi yaşayış yeri olan dövlətlərə qaytarılmasında bir-birinə yardım edirlər. İxtisaslaşdırılmış müəssisədə yerləşdirilmiş yetkinlik yaşına çatmayan şəxsin cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsi və ya hökmün icrası üçün digər dövlət tərəfindən axtarışda olduğunu müəyyən etdiğinde, o, beynəlxalq müqavilələrdə nəzərdə tutulan qaydada və şərtlərə həmin dövlətə qaytarılması.

N.Adilov qeyd etdiyi kimi, sazişin 2-ci maddəsində qeyd edilir ki, tərəflərin səlahiyyətli orqanları sorğu əsasında himayəsiz qalmış yetkinlik yaşına çatmayanların axtarışının həyata keçirilməsində və bu şəxslərin daimi yaşayış yeri olan dövlətlərə qaytarılmasında bir-birinə yardım edirlər. İxtisaslaşdırılmış müəssisədə yerləşdirilmiş yetkinlik yaşına çatmayan şəxsin cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsi və ya hökmün icrası üçün digər dövlət tərəfindən axtarışda olduğunu müəyyən etdiğinde, o, beynəlxalq müqavilələrdə nəzərdə tutulan qaydada və şərtlərə həmin dövlətə qaytarılması.

Bütövlükde, qeyd edilən istiqamətde beynəlxalq sənədlərin təhlili nəticəsində, bele qənaət gəlmək olar ki, insan hüquqlarının beynəlxalq normalarda təsbiti (1948-ci il İnsan hüquqları haqqında Ümumi Beyannamə, 1966-ci il Beyəlxalq Paktlarında və s.).

- İlk növbədə, uşaq hüquqlarının insan hüquqları sahəsində universal beynənnamə və digər beynəlxalq normalarda təsbiti (1948-ci il İnsan hüquqları haqqında Ümumi Beyannamə, 1959-cu il Beyannaməsi, 1989-cu il Konvensiyası və s.).

- Bilavasitə, uşaq hüquqlarını müdafiə edən beynəlxalq sənədlərin qəbul edilməsi (1948-ci il Beyannaməsi, 1959-cu il Konvensiyası və s.).

Bütövlükde, qeyd edilən istiqamətde beynəlxalq sənədlərin təhlili nəticəsində, bele qənaət gəlmək olar ki, insan hüquqlarının beynəlxalq hüquq müdafiəsi ilə yanaşı, onun tərkibində uşaq hüquqlarının müdafiəsinə tənzim edən xüsusi beynəlxalq-hüquqi normalar formalaşmış və daha da inkişaf etmişdir. Bu isə uşaq hüquqlarının müdafiəsinə beynəlxalq cəmiyyətin daha diqqətli yanaşmasını sübut edir və son nəticədə isə, həmin normalar ciddi şəkilde sistemləşdirilməsinə getirib çıxmışdır. Təsadüfi deyildir ki, uşaq hüquqlarının müdafiəsi beynəlxalq hüquqda yeni institut kimi Beyəlxalq Uşaq Hüquqları hüququnun (International law on the rights of the child) formalaşmasına təsir etmişdir.

**VAHİD ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru**

"Bakcell"dan gənclər üçün "DaimOnline" imkanı

Azərbaycanın ilk Mobil Operatoru və Aparıcı Mobil Internet Provayderi Bakcell xüsusi olaraq gənc abunəçilər üçün yaradılmış tam yeni "DaimOnline" tariflərini təqdim edib. Gənclər bir-biri ilə ünsiyətdə olarkən daha çox sosial şəbəkələr və mesajlaşma tətbiqetmələrindən istifadə etməyə üstünlük verirlər. Bunu nəzərə alaraq, Bakcell şirkəti yeni "DaimOnline" paketlərini təklif edir. Üç variantda və müvafiq olaraq 6, 10 və 20 manat aylıq abuna haqqı ilə təklif olunan yeni tarif paketləri sayasında istifadəçilər limitsiz "WhatsApp", "Facebook" və "Instagram" istifadəsi ilə yanaşı qıraq baytlarla internet və bol-bol şəbəkədaxili dəqiqlikdən yararlanacaqlar.

"DaimOnline 6" tarifi çərçivəsində ayda sadəcə 6 AZN məqabılində 2 Gb internet trafiki və 50 şəbəkədaxili dəqiqliq təqdim edilir. Bu tarifin əsas özəlliyi ondan ibarətdir ki, abunəçilər tamamilə limitsiz olaraq "WhatsApp"dan istifadə edəcəklər. Limitsiz "WhatsApp"da təkcə mətn deyil, hətta zənglər, şəkillərin, videoların və səs yazılarının göndərilməsi və yüklənməsi da daxildir.

Sosial şəbəkələrdən daha çox istifadə edən gənclər isə "DaimOnline 10" və "DaimOnline 20" tariflərinə üstünlük verəcəklər. Belə ki, qeyd olunan tariflərde "WhatsApp", "Facebook" və "Instagram" istifadəsi tam olaraq limitsizdir! Bu tariflərin istifadəçiləri internet trafikin hecmini fikirləşmədən şəkilləri və videoları paylaşmaq, izləmək və həmin sosial şəbəkələrin bütün digər funksiyalarından istədikləri qədər istifadə edə bilərlər. Bundan əlavə "DaimOnline 10" (aylıq abuna haqqı 10 AZN) abunəçiləri ayda 5 Gb internet və 200 şəbəkədaxili dəqiqliq, "DaimOnline 20" (aylıq abuna haqqı 20 AZN) abunəçiləri isə ayda 20 Gb internet və 400 şəbəkədaxili dəqiqliq qazanırlar.

Azərbaycanın telekommunikasiya bazarında ən innovativ mobil operator olaraq, Bakcell bütün müştəri seqmetlərinin ehtiyac və tələblərini öyrənmək üçün daim bazar araşdırması heyata keçirir. Limitsiz "WhatsApp", "Facebook" və "Instagram" imkanı təqdim edən yeni "DaimOnline" tarif paketlərini istifadəyə verməklə, Bakcell gənc müştəriləri istədikləri qədər çeviklik və limitsiz ünsiyyət üçün tam sərbəstliklə təmin edib. Bu yeni tariflər sayasında gənclər daima onlayn olacaqlar.

Innovasiyalar sahəsində özünü doğrultmuş lider olan Bakcell müasir rabitə xidmətləri istifadəçilərinə yenilənmiş, rahat və yenilikçi tariflər, məhsullar və xidmətləri təklif etməyə davam edəcək. Bakcell şirkətinin yeni "DaimOnline" tarifləri və digər sərfəli və innovativ təkliflər barədə daha ətraflı məlumat almaq üçün www.bakcell.com səhifəsinə daxil olun.

TƏBRİK EDİRİK!

Duygu Hüseynzadənin 3 yaşından tam olması münasibətlə xalası Kubra, qardaşları Yusif, Məhəmməd, bacısı Fatime səmimiyyətlə təbrik edir. Ona uzun ömür, möhkəm cansağlığı, xoşbəxt və fəravan həyat arzu edirlər. O balaca çöhrəsində təbəssüm heç bir zaman əskik olmasın! Vətəninin və xalqının daim fəxri olsun! Ad günün mübarək!

ELAN

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Fizika və texnologiya ixtisası üzrə III kurs tələbəsi Baxışlı Rəşidə Sədyar qızının adına verilmiş tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:
Bəhruz Quliyev
Baş redaktorun müavinləri:
Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.
Şəhadətnamə № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzətə AzərTAC, SIA, APA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500

Səs

Son səhifə

15 iyun

Boatenq "Bavariya"dan ayrılacaq

Bavariya"nın idarə heyətinin sədri Karl-Hayns Rummenigge komandanın müdafiəcisi Jerom Boatengin gələcəyi haqda danışır. SIA-nın məlumatına görə, klub rəsmisi Almaniya millisinin üzvünün ayrılığına "yaşlı işq" yandırıb: "Boateng digər klublarla görüşməkde sərbəstdir. Əgər onu istəyən komanda varsa, anlaşa bilərik. Boatengə digər komandalarla danışıqlar aparmasına icazə vermişik".

Rummenigge komandanın hücumcusu Robert Lewandovskinin ayrılmak istəməsi haqda yayılan xəbərlər haqda danışır: "Həftələr önce Lewandovskinin bizimle qalacağını demişdim. İndi də eyni sözləri təkrar edirəm. Onun üçün gələn təkliflər açıq deyilid. Klub olaraq dəqiqliq qərar vermişik".

Argentinada məhbuslar DÇ-ni izləmək üçün açıq elan ediblər

Argentinadakı məhbuslar açıq aksiyası elan ediblər. SIA-nın məlumatına görə, Puerto-Madrin şəhər hebsxanasındaki dustaqlar Rusiyada keçiriləcək dünya çempionatını izləmək üçün bu addımı atıblar. Onlar üç gündür işləməyən televiziya kabelinin təmir olunmasını tələb edirlər. Məhbusların məktubunda deyilir: "Biz bu problem həll olunmayınca günorta və axşam yeməklərini qəbul etməməyə qərar verdik". Məhkəmenin ərizəyə baxmamaq üçün heç bir asas tapmadığı bildirilir.

Qeyd edək ki, "DÇ-2018"də Argentina millisi İslandiya (16 iyun), Xorvatiya (21 iyun) və Nigeriya (26 iyun) ilə birgə D qrupunda mübarizə aparacaq.

Salah Uruqvayla oyuna hazırlır

"Iverpul"un hücumcusu Məhəmməd Salah Misir millisinin DÇ-2018-in ilk oyununda Uruqvayla keçirəcəyi görüşdə meydana çıxa biləcək. Qol.az-in xarici mətbuatı istinadən yaydığı xəbərə görə, bu barədə yığmanın baş məşqçisi Ektor Kuper məlumat verib. Oyun öncəsi mətbuat konfransında ulduz futbolçunun durumu ilə bağlı da danişan mütəxəssis onun ilk oyuna 100 faiz hazır olduğunu bildirib.

İdmanımız Avropa Oyunlarına lisenziya qazandı

Azərbaycanın qadın kayakçısı Marina-Lorena Manolika 2019-cu ildə Belarusun paytaxtı Minskde keçiriləcək II Avropa Oyunlarına lisenziya qazanıb. Apasport.az saytının məlumatına görə, 23 yaşlı idmançı bu nailiyyətə Serbiyanın paytaxtı Belqradda keçirilmiş Avropa çempionatında imza atıb. 1 nəfərlik qayıqla 200 metr məsafəyə yüksəldə 40,579 saniye nəticə göstərən Manolika 12-ci yeri tutaraq, lisenziya normasını yerine yetirib. Kişi kayakçıların yarışında isə Mirnazim Cavadov 1 nəfərlik qayıqla 500 metr məsafəyə yüksəldə finişə 1 dəqiqə 41,922 saniyəyə çataraq, 14-cü yeri tutub. Oyunlara lisenziya verən 200 metr məsafəyə yüksəldə isə 26 yaşlı idmançı yarımfinal səddini adlaya bilməyib. Qeyd edək ki, II Avropa Oyunları gələn il 20 - 30 iyundə keçiriləcək.

Cüdo üzrə Azərbaycan birinciliyinə yekun vurulub

Sı umqayıt Olimpiya İdman Kompleksində U-23 gənclər arasında cüdo üzrə Azərbaycan birinciliyinə yekun vurulub. AZƏRTAC xəbər verir ki, yarışın ikinci günündə oğlanlar arasında 5 çeki dərəcəsində mükafatçılar məlum olub. Rüfət Məmmədov (73 kq), Samir Ağayev (81 kq), Azər Yaqubov (90 kq), Adil Kərimli (100 kq) və Camal Feyziyev (100 kq-dan yuxarı) qızıl medal qazanıblar. Ümumi medal sayında "Neftçi idman Klubu" 11 medal (3 qızıl, 3 gümüş və 5 bürünc) qazanaraq birinci olub. "Atilla" klubu 4 medal (3 qızıl və 1) əldə edərək ikinci yeri tutub. Beş medala (1 qızıl, 2 gümüş və 2 bürünc) sahib olan "Judo Club 2012" isə ölkə birinciliyini üçüncü yerdə başa vurub. Qalib və mükafatçılarla Gənclər və İdman Nazirliyinin, Azərbaycan Cüdo Federasiyasının diplom və medalları verilib. Qeyd edək ki, iki gün davam edən ölkə birinciliyində 49 klubdan 373 cüdoçu (306 oğlan, 67 qız) mübarizə aparıb.